

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/25/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116225781
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1116225781.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Silvie Walterovej a Mgr. Zity Leimbergerovej, v právnej veci žalobcu: I. L. J. B. A. B. W. B. Y. J. T. , A. T. X.X.XXXX, S. W. W., W. Č.. XXXX/X, zastúpený Bartošík Šváby s.r.o., IČO: 35 929 049, Bratislava, Plynárenská č. 7/A, za ktorú koná Peter Bartošík, Boris Šváby a Igor Šváby, proti žalovaným v 1. rade: Aukčná spoločnosť SOGA spol. s r.o., IČO: 35 724 625, Bratislava, Medená č. 16, zastúpená Advokátska kancelária JANČO A PARTNERI, s. r. o., IČO: 36 367 524, Bratislava, Štúrová č. 13, za ktorú koná JUDr. Ladislav Jančo, MPH, v 2. rade: akad. mal. J. N. P. B. S. Á. O. E. Q. Á. , A. T.Y. X.X.XXXX, S. W. W., X. Q. Č.. XXXX/XX, Q. X. H.: P. F. N. P. B. S. Á. O. , A. T. X.X.XXXX, S. W. X. W., Š.O. Č.. XXX/XX Y. Q. X. H.: N. T. J. W. H. Y. Q. I. E. Q. Á. , A. T. X.X.XXXX, N. T. X.X.XXXX, A. W. W., N. XX, žalovaní v 2. a 3. rade spoločne zastúpení Advokátska kancelária JUDr. Radomír Bžán, s. r. o., IČO: 36 861 227, Bratislava, Nám. Ľ. Štúra č. 2, za ktorú koná JUDr. Radomír Bžán, o ochranu osobnosti a poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, na odvolanie žalovaného v 1. rade a na odvolanie žalovaných v 2. a 3. rade proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV (vo veci Okresného súdu Bratislava I) zo dňa 4. februára 2020, č. k. 18 C 115/2016-529, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Mestského súdu Bratislava IV (vo veci Okresného súdu Bratislava I) zo dňa 4. februára 2020,

č. k.

18 C 115/2016-529,

- vo výrokoch I. a II. m e n í tak, že žalobu z a m i e t a ,

- vo výroku IV. m e n í tak, že žalovaným v 1., 2. a 3. rade, každému, p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

II. Konanie voči žalovanej v 4. rade z a s t a v u j e .

III. Žalovaným v 1., 2. a 3. rade, každému, p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1. Mestský súd Bratislava IV (vo veci Okresného súdu Bratislava I) rozsudkom zo dňa 4.2.2020, č. k. 18 C 115/2016-529, vo výroku I. uložil žalovaným povinnosť do siedmych dní od právoplatnosti tohto rozsudku doručiť právnomu zástupcovi žalobcu, právnomu zástupcovi nadácie The J. Paul Getty Trust (na adresu: Fiebinger Polak Feon Rechtsanwälte, Am Getreidemarkt 1, 1060 Viedeň, Rakúsko), a spoločnosti Sotheby's (na adresu: 34-35 New Bond Street, Londýn, W1A 2AA, Spojené kráľovstvo), písomné ospravedlnenie adresované žalobcovi podpísané všetkými troma žalovanými, v slovenskom jazyku s úradným prekladom do anglického jazyka, v nasledujúcom znení:

„Vážený pán L.,

v našej doterajšej komunikácii s nadáciou The J. Paul Getty Trust a so spoločnosťou Sotheby's v súvislosti s mramorovou bustou pápeža Pavla V. od talianskeho umelca L. D. W. sme uviedli skutočnosti takou formou, ktorá vo vzťahu k Vašej osobe pôsobila difamačne. Konkrétne:

- naše tvrdenie, že ste mali vedomosť o pravosti predmetnej busty už pred jej kúpou dňa 24.9.2014, bolo založené len na našej domnienke, a teda bolo zavádzajúce,

- naše tvrdenie, že pri kúpe predmetnej busty ste konali v rozpore s dobrými mravmi a poškodili nás, bolo založené na našej domnienke, že ste mali vedomosť o pravosti predmetnej busty už pred jej kúpou, a teda aj toto naše tvrdenie bolo zavádzajúce,

- naše tvrdenie, že nadácia The J. Paul Getty Trust od Vás nadobudla pochybné vlastnícke právo k predmetnej buste, bolo založené na vyššie uvedenej nepodloženej domnienke, a teda tiež bolo zavádzajúce,

- informácia, že vývoz predmetnej busty z územia Slovenskej republiky bol nezákonný a že povolenie na vývoz predmetnej busty z územia Slovenskej republiky bolo zrušené, bola neúplná a teda zavádzajúca, keďže sme neuviedli, že zákonnosť zrušenia povolenia ste napadli žalobou na súde,

- informácia, že na Slovensku v súvislosti s predmetnou bustou prebieha trestné konanie, bola neúplná a teda zavádzajúca, keďže sme neuviedli, že toto trestné konanie je vedené vo veci podozrenia z trestného činu marenia úlohy verejným činiteľom, a teda sa netýka Vašej osoby, a zároveň sme neuviedli, že predchádzajúce trestné konanie vo veci podozrenia z trestného činu podvodu bolo odmietnuté.

A napokon, našou ponukou podpory nadácii The J. Paul Getty Trust pre prípad neskoršieho uplatňovania jej nárokov voči Vám, sme neprimerane zasiahli do súkromnoprávneho vzťahu medzi Vami a nadáciou The J. Paul Getty Trust.

Za vyššie uvedené konanie, ktorým sme neoprávnene zasiahli do Vašich osobnostných práv, sa Vám týmto ospravedľujeme.

S úctou,"

vo výroku II. uložil žalovaným povinnosť vo všetkej ďalšej písomnej a ústnej komunikácii s nadáciou The J. Paul Getty Trust (so sídlom 1200 Getty Center Drive, Los Angeles, CA 90049-1679, Spojené štáty americké), so spoločnosťou Sotheby's (so sídlom: 34-35 New Bond Street, Londýn, W1A 2A A, Spojené kráľovstvo), ako aj s ich zástupcami, vo veci uplatňovania práv žalovaných k mramorovej buste pápeža Pavla V. od talianskeho umelca L. D. W., zdržať sa uvádzania informácií o osobe žalobcu a jeho konaní súvisiacich s nadobudnutím a výkonom vlastníckeho práva k buste pápeža Pavla V. od L. D. W., výrokom III. vo zvyšku žalobu zamietol a vo výroku IV. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 67 %, pričom konštatoval, že o výške nároku súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami Čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, Čl. 12 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, Čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka.

1.1.1. Pokiaľ ide o vecné odôvodnenie uviedol, že žalobca sa v žalobe domáhal ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch voči žalovaným v 1. až 4. rade. Dôvodil tým, že žalobca je fyzickou osobou, občanom Francúzskej republiky a je príležitostným amatérskym zberateľom umenia, žalovaný v 1. rade je obchodnou spoločnosťou zaoberajúcou sa, okrem iného, organizáciou dražieb umeleckých diel, obchodovaním so starožitnosťami a prevádzkovaním galérií a žalovaný v 2. až 4. rade sú dedičmi B. N., ktorí po jeho smrti v roku 2004 nadobudli do svojho podielového spoluvlastníctva mramorovú bustu pápeža, ktorú od roku 2013 ponúkali na predaj prostredníctvom žalovaného v 1. rade. Uviedol, že sa dňa 23.9.2014 zúčastnil na 118. jesennej aukcii organizovanej žalovaným v 1. rade, na ktorej kúpil tri umelecké diela, a to dva obrazy a bustu pápeža, v súlade s dražobným poriadkom a príslušnými právnymi predpismi. Za tieto diela mu žalovaný v 1. rade vystavil spoločnú faktúru č. 446/2014 zo dňa 24.9.2014, ktorú riadne uhradil. Ďalej uviedol, že busta pápeža bola na dražbe predávaná ako dielo podľa L. D. W., t. j. ako replika, a ako také ho aj žalobca nadobudol, bez vedomosti o tom, že dielo je v skutočnosti originálom. Dôvodil, že po kúpe umeleckých diel, ktoré sa v menšej či väčšej miere spájajú s významnými umelcami, sa obvykle preveruje, či spojitosť nie je významnejšia. Z toho dôvodu sa žalobca po kúpe busty rozhodol preveriť jej pôvod, a preto oslovil odborníkov zaoberajúcich sa talianskym barokovým umením za účelom overenia pravosti kúpenej mramorovej busty pápeža, a to C. F. - riaditeľa barokového múzea v Palazzo Chigi di Ariccia v Taliansku, Y. O. z medzinárodnej aukčnej siene Sotheby's a T. U. z medzinárodnej aukčnej siene Christie's. Oslovení odborníci sa postupne vyjadrili, že podľa ich názoru sa jedná o originálne dielo L. D. W. vyrobené v 17. storočí, pričom ako prvý svoj názor po vykonaní rešerše potvrdil v komplexnom stanovisku p. C. F.. Žalobca preto poveril medzinárodnú aukčnú spoločnosť Sotheby's, aby pre neho zabezpečila zreštaurovanie a poistenie diela, a následne aj sprostredkovala na medzinárodnom trhu predaj diela formou priameho

oslovovania vytipovaných záujemcov. Za týmto účelom žalobca uzatvoril so spoločnosťou Sotheby's dňa 27.10.2014 mandátnu zmluvu a súčasne jej udelil dňa 3.12.2014 splnomocnenie na zastupovanie pred Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky v správnom konaní o udelení povolenia na vývoz diela v rámci colného územia Európskej únie. Na základe žiadosti zo dňa 16.12.2014 o udelenie povolenia na vývoz diela Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky vydalo dňa 16.1.2015 vývozné povolenie žalobcovi a dielo bolo následne vyvezené v rámci colného územia Európskej únie a uskladnené v priestoroch Sotheby's v Londýne, Spojené kráľovstvo, keďže žalobca, zastúpený spoločnosťou Sotheby's, v konaní o udelení povolenia na vývoz diela pravdivo poskytol Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky všetky údaje, ktoré mal k dispozícii a nič nezamlčal. Dňa 12.6.2015 Sotheby's ako zástupca žalobcu a predávajúci a múzeum J. P. Getty v Los Angeles, Kalifornia, USA ako kupujúci uzatvorili zmluvu o predaji diela, a to za cenu vyššiu ako bola cena, za ktorú žalovaní v 2. až 4. rade predali dielo žalobcovi.

1.1.2. V lete 2015 sa v súvislosti s medializáciou predaja diela v zahraničných médiách žalovaní dozvedeli o úspešnej transakcii žalobcu, v dôsledku čoho začali prostredníctvom žalovaného v 1. rade uskutočňovať kroky, ktoré boli podľa žalobcu poškodzujúce voči jeho osobe. Konkrétne, počnúc januárom 2016 začali žalovaní prostredníctvom žalovaného v 1. rade oslovovať nadáciu The J. Paul Getty Trust, ktorá Múzeum J. P. Getty spravuje, uvádzajúc nepravdivé tvrdenia o údajnom podvodnom konaní žalobcu vo vzťahu k žalovaným, o jeho údajných nelegitímnych pohnútkach a o jeho údajnom poškodzovaní žalovanými. Po tom, čo The J. P. Getty Trust informáciu posunulo Sotheby's, pokračovali žalovaní v takejto komunikácii aj so spoločnosťou Sotheby's. Namietal, že žalovaní v tejto komunikácii svoje domnienky a vymyslené tvrdenia nepodložili žiadnymi dôkazmi, ktoré by preukazovali ich pravdivosť. Uviedol, že všetky vykonštruované domnienky a zavádzajúce tvrdenia prezentované žalovanými o žalobcovi v komunikácii s Múzeom J. P. Getty mali za cieľ zmať, resp. podstatne narušiť záväzkový právny vzťah založený medzi žalobcom (konajúcim prostredníctvom Sotheby's) a Múzeom J. P. Getty, a to tak, že u Múzea J. P. Getty vytvorila pocit ohrozenia ich vlastníckeho práva k dielu a ich dobrej povesti, aby tak následne primäli Múzeum J. P. Getty radšej sa dohodnúť so žalovanými na finančnej kompenzácii. Dôvodil, že vo svojich listoch adresovaných Múzeu J. P. Getty žalovaní celkom jednoznačne prezentujú, že nemajú záujem o vrátenie diela. Žalovaný v 1. rade v liste adresovanom Múzeu J. P. Getty výslovne uviedol, že žalovaní navrhujú ponechanie diela Múzeu J. P. Getty, pričom z textu je podľa žalobcu zrejmé, že ako „odplatu za to, že nechajú múzeum na pokoji“ budú požadovať zaplatenie kompenzácie žalovaným. Namietal, že výlučný záujem žalovaných bolo získať neoprávnený materiálny prospech z dodatočného zistenia, že dielo je s najväčšou pravdepodobnosťou originálne dielo významného talianskeho barokového umelca L. D. W.; zistenia, ku ktorému pritom mohli kedykoľvek počas ich 10-ročného vlastníctva a držby diela dospieť sami, a ku ktorému nedospeli len pre svoju vlastnú nedôslednosť pri správe dedičstva. Žalobca má za to, že pokiaľ ide o žalovaného v 1. rade, ktorý sám seba označuje za odborníka v oblasti umeleckých diel, toto jeho konanie je navyše motivované snahou zbaviť sa svojej zodpovednosti voči žalovaným v 2. až 4. rade za zjavne nedostatočné zistenie pôvodu diela, a teda za porušenie svojej povinnosti vo vzťahu k žalovaným konať s odbornou starostlivosťou.

1.1.3. Žalovaní podľa žalobcu naznačujú, že je skúseným „priekupníkom“ a podvodníkom, ktorý žalovaných uviedol do omylu. Poukázal na skutočnosť, že žalovaný v 1. rade v minulosti v súvislosti s touto kauzou už raz označoval žalobcu za „priekupníka“, ktorý „jediný vedel“, a to verejne na svojej webovej stránke www.soga.sk, pričom toto difamačné tvrdenie žalovaný v 1. rade zo svojej webovej stránky stiahol až po dvojnásobnej výzve žalobcu a bez ospravedlnenia. Namietal, že žalovaní tvrdili, že žalobca vedel o tom, že dielo je originál už pred jeho kúpou a že jeho povinnosťou bolo upozorniť ich, že predávajú originál. Podľa žalobcu žalovaní ďalej tvrdili, že Múzeum J. P. Getty nemohlo nadobudnúť riadny vlastnícky titul k dielu a že povolenie na vývoz diela z územia Slovenskej republiky bolo udelené len na kópiu a nie na originálne dielo a v každom prípade bolo zrušené (pričom žalovaní už neuviedli, že žalobca zrušenie povolenia napadol na súde, čo je na Slovensku všeobecne známa medializovaná informácia, na ktorú sa žalovaní odvolali aj v určovacej žalobe vedenej na Okresnom súde Bratislava I). Žalovaní zavádzali Múzeum J. P. Getty, keď na jednej strane uviedli, že v súvislosti s vývozom diela zo Slovenska je vedené trestné stíhanie, no na druhej strane už neuvádzajú, že také trestné stíhanie nie je spôsobilé mať žiaden dopad na vlastnícke právo Múzea J. P. Getty. Taktiež múzeum zavádzali tvrdeniami, že mu poskytnú podporu pri získavaní povolenia na vývoz diela, pričom im muselo byť zrejmé, že Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky nebude konať o udelení povolenia na vývoz vo vzťahu k predmetu, ktorý sa už na území Slovenskej republiky nenachádza. Tieto tvrdenia žalovaných ohľadom žalobcu sú nepravdivé a niektoré z nich sú buď nepodložené domnienky, alebo predčasné závery, založené na zámerne neúplných informáciách, a teda sú zavádzajúce a pravdu skresľujúce. Všetky tieto tvrdenia sú pritom spôsobilé vytvoriť u adresátov dojem, že žalobca

skutočne konal podvodne a na ujmu žalovaných, a teda sú voči nemu difamačné. Podľa žalobcu mali zároveň žalovaní navádzať Múzeum J. P. Getty k uplatneniu nárokov voči žalobcovi, pričom deklarujú poskytnutie podpory múzeu pri výkone takých nárokov a nabádajú na uplatnenie nároku na zľavu z kúpnej ceny. Namietal, že žalovaní tak mali aktívne a účelovo rušiť Múzeum J. P. Getty pri výkone jeho vlastníckeho práva, pričom toto konanie založili na dehonestácii žalobcu. Ďalej uviedol, že za účelom dôraznejšieho spochybnenia legálnosti právneho titulu Múzea J. P. Getty k dielu dokonca žalovaní podali dňa 30.6.2016 proti žalobcovi žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy, na základe ktorej žalobca nadobudol dielo od žalovaných v 2. až 4. rade, ktorá bola toho času vedená pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 18 C 85/2016. Podľa názoru žalobcu je evidentné, že skutočným a jediným účelom uvedeného konania je len navodiť u Múzea J. P. Getty dojem, že na Slovensku sa žalovaní účinne domáhajú zneplatnenia prevodu diela na žalobcu. V konaní o určovacej žalobe totiž absentuje akýkoľvek stav ohrozenia práv žalovaných v 2. až 4. rade, a teda absentuje naliehavý právny záujem. Zároveň, v konaní o určovacej žalobe žalovaní argumentujú absolútnou neplatnosťou za skutkovej situácie, na ktorú sa pritom bez akýchkoľvek pochybností uplatňuje inštitút relatívnej neplatnosti v zmysle § 40a a § 49a Občianskeho zákonníka.

1.1.4. Následne žalobca vo svojej argumentácii poukázal na to, že predmetom ochrany občianskej cti a dôstojnosti je česť človeka v jeho rozmanitých spoločenských vzťahoch, a to vrátane dobrovoľných zmluvných vzťahov, t. j. aj zmluvných vzťahov, ktoré žalobca založil jednak so spoločnosťou Sotheby's a jednak s Múzeom J. P. Getty. Dôvodil, že zákon poskytuje ochranu pred difamujúcimi tvrdeniami, tieto sú vždy neoprávneným zásahom, nakoľko sú objektívne spôsobilé znížiť česť, vážnosť a dobré meno žalobcu ako fyzickej osoby vo vzťahu k jeho obchodným partnerom, pričom nie je rozhodujúce, akým spôsobom došlo k takémuto zásahu a zároveň nie je potrebné zavinenie na strane subjektu, ktorý do osobnostných práv žalobcu zasahuje. Dôvodil, že nie je ani rozhodujúce, či takýto zásah je založený na pravdivosti alebo nepravdivosti informácie. Vzhľadom k tomu nie je relevantné zaoberať sa úmyslom alebo vedomosťou žalovaných ohľadom nepravdivosti ich tvrdení prezentovaných na adresu žalobcu Múzeu J. P. Getty. Žalovaní do cti a dobrého mena žalobcu opakovane neoprávnene zasahujú účelovou prezentáciou svojich difamujúcich skutkových tvrdení zmluvným partnerom žalobcu. Žalovaní tak pritom konajú s vedomím, že tieto tvrdenia sú minimálne zavádzajúce. Žalobca poukázal na formu tohto konania, ktoré spočíva v písomných podaniach adresovaných priamo obchodným partnerom žalobcu - Múzeu J. P. Getty a spoločnosti Sotheby's, ako aj na načasovanie tohto konania, ktoré predbieha výsledky všetkých relevantných súdnych konaní. Ďalej poukázal na absenciu akejkoľvek súvislosti trestného konania voči zamestnancom Ministerstva kultúry Slovenskej republiky s osobou žalobcu a na zjavnú neopodstatnenosť určovacej žaloby, ktorú žalovaní v 2. až 4. rade podali proti nemu. Z tohto všetkého je zrejماً taktika žalovaných, ktorým v skutočnosti vôbec nejde o vyhlásenie neplatnosti kúpnej zmluvy so žalobcom alebo o účinné uplatňovanie svojich tvrdených práv voči žalobcovi, ale len o vytvorenie tlaku na Múzeum J. P. Getty, s cieľom primäť ho k vyplateniu neoprávnenej finančnej kompenzácie.

1.1.5. Žalobca zopakoval, že vyššie opísané konanie žalovaných predstavuje citelný neoprávnený zásah do jeho osobnostných práv, ktorý má nepriaznivé dôsledky na jeho dobrú povesť vo vzťahu k Múzeu J. P. Getty a k Sotheby's, teda na jeho súkromné právne vzťahy s týmito subjektmi, pričom práve česť človeka je rozhodná v obchodných vzťahoch. Ďalej žalobca poukázal na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Českej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky. Skonštatoval, že k tomu, aby konanie mohlo byť považované za difamačné, nie je potrebné, aby sa zakladalo na nepravdivých skutočnostiach, ale podstatné je, akou formou sa skutočnosti prezentujú a či takáto forma je spôsobilá zasiahnuť do cti a dôstojnosti osoby. V danom prípade, podľa názoru žalobcu, už samotná forma, ktorú žalovaní zvolili (písomné listy obchodným partnerom žalobcu, z ktorých žalobca vychádza ako podvodník) smeruje k difamácii žalobcu. Žalobca má za to, že právny prostriedok nápravy spočívajúci v odstránení následkov zásahu žalovaných do osobnostných práv žalobcu nie je daný, keďže zo skutkovej podstaty vyplýva, že dokonané konanie žalovaných niet ako zvrátiť a teda pôvodný stav nie je možné obnoviť. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca žiadal, aby žalovaní boli zaviazaní k nasledovným povinnostiam:

1. Žalovaní sú povinní do siedmich dní od právoplatnosti tohto rozsudku doručiť právnemu zástupcovi žalobcu, právnemu zástupcovi nadácie The J. Paul Getty Trust (na adresu: Fiebinger Polak Leon Rechtsanwälte, Am Getreidemarkt 1, 1060 Viedeň, Rakúsko), a spoločnosti Sotheby's (na adresu: 34-35 New Bond Street, Londýn, VV1A 2AA, Spojené kráľovstvo), písomné ospravedlnenie adresované žalobcovi podpísané všetkými štyrmi žalovanými, v slovenskom jazyku s úradným prekladom do anglického jazyka, v nasledujúcom znení:

„Vážený pán L.,

v našej doterajšej komunikácii s nadáciou The J. Paid Getty Trust a so spoločnosťou Sotheby's v súvislosti s mramorovou hustou pápeža Pavla V od talianskeho umelca L. D. W. sme uviedli skutočnosti takou formou, ktorá vo vzťahu k Vašej osobe pôsobila difamačne. Konkrétne:

- naše tvrdenie, že ste mali vedomosť o pravosti predmetnej busty už pred jej kúpou dňa 24.9.2014, bolo založené len na našej domnienke, a teda bolo zavádzajúce, naše tvrdenie, že pri kúpe predmetnej busty ste konali v rozpore s dobrými mravmi a poškodili nás, bolo založené na našej domnienke, že ste mali vedomosť o pravosti predmetnej busty už pred jej kúpou, a teda aj toto naše tvrdenie bolo zavádzajúce, naše tvrdenie, že nadácia The J. Paul Getty Trust od Vás nadobudla pochybné vlastnícke právo k predmetnej buste, bolo založené na vyššie uvedenej nepodloženej domnienke, a teda tiež bolo zavádzajúce,

- informácia, že vývoz predmetnej busty z územia Slovenskej republiky bol nezákonný a že povolenie na vývoz predmetnej busty z územia Slovenskej republiky bolo zrušené, bola neúplná a teda zavádzajúca, keďže sme neuviedli, že zákonnosť zrušenia povolenia napadli žalobou na súde, - informácia, že na Slovensku v súvislosti s predmetnou bustou prebieha trestné konanie, bola neúplná a teda zavádzajúca, keďže sme neuviedli, že toto trestné konanie je vedené vo veci podozrenia z trestného činu marenia úlohy verejným činiteľom, a teda sa netýka Vašej osohy, a zároveň sme neuviedli, že predchádzajúce trestné konanie vo veci podozrenia z trestného činu podvodu bolo odmietnuté.

A napokon, našou ponukou podpory nadácii The J. Paul Getty Trust pre prípad neskoršieho uplatňovania jej nárokov voči Vám, sme neprimerane zasiahli do súkromnoprávneho vzťahu medzi Vami a nadáciou The J. Paul Getty Trust.

Za vyššie uvedené konanie, ktorým sme neoprávnene zasiahli do Vašich osobnostných práv, sa Vám týmto ospravedľujeme.

S úctou"

2. Žalovaní sú povinní vo všetkej ďalšej písomnej aj ústnej komunikácii s nadáciou The J. Paul Getty Trust (so sídlom 1200 Getty Center Drive, Los Angeles, CA 90049-1679, Spojené štáty americké), so spoločnosťou Sotheby's (so sídlom: 34-35 New Bond Street, Londýn, W1A 2AA, Spojené kráľovstvo), ako aj s ich zástupcami, vo veci uplatňovania práv žalovaných k mramorovej buste pápeža Pavla V. od talianskeho umelca L. D. W., zdržať sa uvádzania nepravdivých alebo zavádzajúcich tvrdení o osobe alebo konaní žalobcu, a zdržať sa uvádzania skutočností o osobe alebo konaní žalobcu spôsobom, ktorý zasahuje do osobnostných práv žalobcu.

3. Žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 20.000,- € titulom náhrad nemajetkovej ujmy do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca za primeranú náhradu, ktorá by zmiernila preukázanú nemajetkovú ujmu žalobcu, považuje čiastku 20.000,- €.

1.2. Vo svojom vyjadrení k žalobe žalovaný v 1. rade navrhol, aby bola žaloba v celom rozsahu voči nemu zamietnutá. Uviedol, že všetky údajné skutočnosti uvádzané žalobcom považuje za nepravdivé a zavádzajúce. Žalovaný v 1. rade žiadnym spôsobom nezasiahol do práv žalobcu na ochranu jeho osobnosti a namietal, že by boli splnené predpoklady pre vznik jeho zodpovednosti za údajný zásah do osobnosti žalobcu. Pokiaľ ide o korešpondenciu uvádzanú žalobcom, t. j. list žalovaného v 1. rade adresovaný spoločnosti J. P. Getty zo dňa 29.1.2016, list Dr. Cwitkovitsa adresovaného Dr. F. F. zo dňa 8.9.2016, e-mail Dr. I. adresovaného pani Y. zo dňa 8.9.2016, má za to, že to bola regulérna, faktická a korektná korešpondencia, týkajúca sa kúpy predmetného umeleckého diela, ktorá smerovala k ozrejmieniu a právnomu vysporiadaniu právnych problémov s tým súvisiacich, pričom v žiadnom prípade neboli osobnostné práva žalobcu dotknuté. Jednalo sa o korešpondenciu iba medzi stranami zúčastnenými na predaji busty, takže určite nebola splnená podmienka narušenia osobnostných práv žalobcu, ktorou je verejný zásah do jeho osobnostných práv. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 17.10.2012, sp. zn. 30 Cdo 701/2011. Ďalej uviedol, že žalovaní pôvodne v 2. až 4. rade svojou korešpondenciou so spoločnosťami J. P. Getty a Sotheby's iba vykonávali ochranu svojich práv súvisiacich s prevodom vlastníckeho práva k umeleckému dielu. Dr. I. sformuloval list zo dňa 8.9.2016, ako aj e-mail zo dňa 8.9.2016 po zodpovednom preskúmaní vecnej a právnej podstaty, čo sa týka prvotného predaja a následného predaja busty. Dôvodil, že tieto vyjadrenia obsahujú výlučne len skutočnosti a z toho vyplývajúce právne závery. Namietal, že v stanovisku vedenia žalovaného v 1. rade, zverejneného na webovom sídle www.soga.sk <<http://www.soga.sk>>, sa len snažil sám, ako i cez právneho zástupcu Dr. I., sprostredkovať v tej veci férové riešenie. Cieľom žalovaného v 1. rade a jeho právneho zástupcu Dr. I. bolo a stále je vytvoriť na obidvoch stranách vyvážené riešenie a následne toto riešenie navrhnúť na jednej strane žalovaným v 2. až 4. rade, ako i na druhej strane organizácii J. P. Getty. Namietal, že predmetná korešpondencia sa v žiadnom prípade nedotýkala osobnostných práv žalobcu, avšak obsahuje výlučne skutočné fakty, právne

argumenty, návrhy k úprave vlastníckych práv týkajúcich sa busty, návrhy na znovunapravenie škody, žiadosť o stretnutie, resp. o podporu. Konštatoval, že korešpondencia bola adresovaná len obom, do veci zainteresovaným stranám, a to organizácii J. P. Getty a spoločnosti Sotheby's, pričom žiaden zo žalovaných resp. ich zástupcov, tieto listy alebo ich obsah nekomunikoval nezainteresovaným. Pokiaľ ide o stanovisko žalovaného v 1. rade zverejnené na webovom sídle www.soga.sk, žalobca okrem citovaných slov „priekupník“ neuviedol ani jedno konkrétne tvrdenie, ktoré malo zasiahnuť do jeho práva na ochranu osobnosti. Slovo „priekupník“ bolo v tomto prípade použité iba vo význame „ten, kto kúpil aby predal“, pričom prívlastky a konotácie vo význame podvodník uvádza iba žalobca sám. Žalovaný v 1. rade má za to, že v žiadnom z označených dokumentov, a to ani v stanovisku vedenia žalovaného v 1. rade nie je tvrdenie, ktoré by bolo voči žalobcovi difamačné a bolo spôsobilé vyvolať mu ujmu na jeho osobnostných právach, z čoho vyplýva aj neodôvodnenosť žaloby v celom rozsahu.

1.3. Vo svojom vyjadrení k žalobe žalovaní v 2. až 4. rade uviedli, že žalobca nesprávne právne posúdil skutkový stav, v dôsledku čoho nesprávne vyhodnotil pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaných v 2. až 4. rade v súvislosti so zásahom do jeho práva na ochranu osobnosti. Podotkli, že žalobca používa formulácie ako „žalovaní“ alebo „žalovaní prostredníctvom žalovaného v 1. rade“, pričom nerozlišuje, kto je pôvodcom jednotlivých výrokov, resp. tvrdení, ktoré považuje za zásah do jeho práva na ochranu osobnosti. Namietali, že nenapísali, nevytvorili a ani nedoslali ani jeden z listov priložených k žalobe, rovnako tak nenapísali, nevytvorili a nezverejnili stanovisko vedenia žalovaného v 1. rade uverejneného na jeho webovom sídle. Bez posudzovania ďalších okolností (predpoklady potrebné pre vznik zodpovednosti) je zrejmé, že nie sú pôvodcami namietaných výrokov, resp. tvrdení, a teda bez ohľadu na ich charakter, nie sú subjektmi zodpovednými za hypotetický zásah do práva žalobcu na ochranu osobnosti. Ďalej dôvodili, že aj pokiaľ by súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaní sú v tomto konaní pasívne vecne legitimovaní, ani jedna z predložených písomností neobsahuje tvrdenie, ktoré by malo vo vzťahu k žalobcovi difamačný charakter a bolo spôsobilé vyvolať mu ujmu na jeho osobnostných právach a zároveň boli všetky tvrdenia, ktoré považuje žalobca za zásah do svojich osobnostných práv vykonané len medzi zainteresovanými osobami, bez, čo i len, hrozby ich zverejnenia. Namietané výroky sú objektívne nespôsobilé zasiahnuť do práva žalobcu na ochranu osobnosti, nakoľko na základe neverejných výrokov, resp. tvrdení nemôže dôjsť k zníženiu vážnosti fyzickej osoby medzi spoluobčanmi a navyše, neoprávnenosť zásahu do práva na ochranu osobnosti je vylúčená vtedy, ak dôjde k zásahu v rámci riadneho konania a ak zásah nevybočil z rámca daného platnými predpismi. Z dokumentov predložených spolu so žalobou vyplýva, že v danom prípade šlo o riadnu, slušnú a vecnú komunikáciu ohľadom uzatvorenia kúpnej zmluvy na prevod vlastníckeho práva k buste a pokus o riešenie všetkých právnych aspektov z toho vyvstávajúcich. Avšak, aj keby komunikácia medzi žalovaným v 1. rade, inštitúciou J. Paul Getty Trust a spoločnosťou Sotheby's alebo podania žalovaných v 2. až 4. rade v určovacom spore obsahovali nejaké výroky alebo tvrdenia, ktoré by boli spôsobilé ohroziť alebo porušiť právo žalobcu na ochranu osobnosti (neobsahujú), takéto výroky nemožno považovať za neoprávnené minimálne z dôvodu tzv. okolnosti vylučujúcej protiprávnosť, ktorou je riadny výkon práva žalovaných a z dôvodu, že takéto výroky by objektívne neboli spôsobilé znížiť česť, vážnosť a dôstojnosť žalobcu u iných ľudí, nakoľko boli uvedené len medzi konkrétnymi zainteresovanými subjektmi, resp. v rámci riadneho súdneho konania a nikdy nehrozilo ich zverejnenie. Ďalej poukázali na to, že každý má právo domáhať sa ochrany svojich práv a právom chránených záujmov a preto aj komunikáciu žalovaného v 1. rade s inštitúciou J. Paul Getty Trust, spoločnosťou Sotheby's a s ich právnymi zástupcami, ako aj iniciovanie určovacieho sporu zo strany žalovaných predstavujú riadny výkon práv žalovaných a ochranu ich práv a právom chránených záujmov, ktoré im vznikli v súvislosti s predajom predmetnej busty. K spôsobilosti zásahu do osobnostných práv žalobcu uviedli, že samotný zásah na vznik zodpovednosti pôvodcu zásahu do práv chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka nestačí. Pokiaľ sa má proti neoprávnenému zásahu poskytnúť občianskoprávna ochrana je potrebné, aby išlo o taký zásah, ktorý je objektívne spôsobilý porušiť alebo ohroziť právo chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. Žalovaní v 2. až 4. rade v uvedenej súvislosti poukázali na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky formulovaný v jeho rozhodnutiach. S poukazom na vyššie uvedené žiadali žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

1.4. Vo svojom vyjadrení zo dňa 1.3.2018 žalobca poukázal na to, že v obsahu písomností právneho zástupcu žalovaných, p. Y. I. sám seba prezentoval ako zástupcu tak žalovaného v 1. rade, ako aj žalovaných v 2. až 4. rade. Ako ďalšie preukázanie tejto skutočnosti predložil súdu list od rakúskeho právneho zástupcu múzea J. P. Getty, p. F. F., s ktorým sa p. Y. I. a zástupcovia žalovaného v 1. rade stretli vo Viedni ešte dňa 13.9.2016. Stretnutie inicioval p. I. a jeho priebeh je stručne zachytený v predloženej liste od p. F.. Ako vyplýva z listu, p. I. sa aj na tomto stretnutí označil za právneho zástupcu všetkých štyroch žalovaných. Zároveň súdu predložil list od p. I. zo dňa 16.1.2017 adresovaný p. F.,

v ktorom p. I. žiada od múzea J. P. Getty sumu 4.000.000,- €, a to bez toho, aby konkretizoval, na akom právnom základe, výmenou za čo, okrem iného, žalovaní v 2. až 4. rade vezmú späť žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu vedenú na súde prvej inštancie pod sp. zn. 18 C 85/2016 a zo všetkých síl podporia múzeum J. P. Getty pri uplatňovaní prípadných nárokov voči žalobcovi. Dôvodil, že z oboch týchto listov je zrejmé, že v rozpore s tým, čo žalovaní tvrdia vo svojich vyjadreniach k žalobe, pri komunikácii s múzeom J. P. Getty im v skutočnosti nikdy nešlo o uplatnenie konkrétneho právneho nároku voči múzeu J. P. Getty, ale len o prinútenie múzea J. P. Getty dohodnúť sa so žalovanými na úkor žalobcu. Ďalej namietal, že výlučne takému účelu aj slúži žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu vedená na súde prvej inštancie pod sp. zn. 18 C 85/2016. List od p. I. tiež dosvedčuje, že cieľom žalovaných a ich komunikácie s múzeom J. P. Getty bolo aj poškodiť žalobcu, keďže inherentnou súčasťou ich návrhu sú následné právne kroky proti žalobcovi s cieľom umožniť múzeu J. P. Getty vymôcť si voči žalobcovi plnenie, pravdepodobne v obdobnej výške, v akej by múzeum J. P. Getty plnilo žalovaným.

1.5. V priebehu konania podaním zo dňa 29.3.2018 žalovaní v 2. a 3. rade oznámili súdu, že žalovaná v 4. rade N. T., zomrela dňa X.X.XXXX. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetom sporu je zodpovednostné právo viažuce sa k osobe žalovanej v 4. rade, pričom z neho vyplývajúce povinnosti nie sú spôsobilé prechodu na dedičov. Dôvodil, že vzhľadom k tomu súd bez rozhodnutia podľa § 63 C.s.p. pokračoval v konaní.

1.6. Vo svojom vyjadrení k replike žalobcu žalovaní v 2. a 3. rade skonštatovali, že ani po podaní repliky a pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 5.6.2018 nie je žalovaným zrejmé, ktoré konkrétne výroky a akým spôsobom mali zasiahnuť do žalobcovho práva na ochranu osobnosti a už vôbec im nie je zrejmé, akým spôsobom bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť alebo jeho vážnosť v spoločnosti, na základe čoho požaduje od žalovaných zaplatať nemajetkovú ujmu vo výške 20.000,- €. Zotrvali na svojich doterajších vyjadreniach a opätovne poukázali na to, že nie sú pôvodcami namietaných výrokov, resp. tvrdení, a teda bez ohľadu na ich charakter, nie sú subjektami zodpovednými za hypotetický zásah do práva žalobcu na ochranu osobnosti. V liste žalovaného v 1. rade adresovanom inštitúcii J. Paul Getty Trust zo dňa 29.1.2016 nie je ani zmienka o žalovanom v 2. alebo 3. rade a výslovne sa v ňom uvádza, že žalovaný v 1. rade by sa rád stretol so zástupcami inštitúcie J. Paul Getty Trust osobne s tým, že „navrhuje využiť nášho žalovaného v 1. rade, právneho zástupcu p. Y. I. z firmy ART LAW BUSINESS vo Viedni“. Pokiaľ ide o list Dr. Y. I. adresovaného Dr. F. F. zo dňa 8.9.2016, v tomto Dr. Y. I. uvádza: „Zastupujem aukčnú spoločnosť SOGA, Bratislava (...), ako aj záujmy osôb, ktoré v tom čase boli zadávateľmi aukcie z 23. septembra 2014.“ Dôvodili, že právny zástupca žalovaného v 2. a 3. rade nemá vedomosť o tom, že by Dr. Y. I. konal v mene žalovaných v 2. a 3. rade. Zároveň, z úvodnej vety listu Dr. Y. I., na ktorý sa odvoláva žalobca, ani nič podobné nevyplýva. V predmetnom liste sa jasne uvádza, že Dr. Y. I. zastupuje žalovaného v 1. rade. Zmienka o záujmoch osôb, ktoré boli zadávateľmi aukcie len implikuje, že spravodlivé vysporiadanie právnych aspektov vyplývajúcich z predaja busty pápeža Pavla V. bude mať vplyv aj na záujmy zadávateľov aukcie, na ktorej došlo k jej predaju. Podotkli, že žalovaný v 1. rade sa snažil dosiahnuť spravodlivé usporiadanie právnych vzťahov súvisiacich s predajom predmetnej busty pápeža Pavla V., ktoré by malo následne vplyv aj na jej vlastníkov, čo potvrdil aj sám žalobca, ktorý vo svojej výpovedi podanej na pojednávaní konajúcom sa dňa 5.6.2018 v súvislosti s údajným zásahom do jeho práva na ochranu osobnosti ani raz nespomenul žalovaných v 2. a 3. rade. Poukázali na skutočnosť, že sám žalobca v tejto výpovedi označil za konanie, ktoré údajne zasiahlo do jeho práva na ochranu osobnosti len konanie žalovaného v 1. rade, keď napríklad uviedol, že: „Žalobcu to zasiahlo, pretože v listoch, ktoré boli zo strany Sogy koncipované ... celá komunikácia medzi právnymi zástupcami Sogy, Sotheby a Getty prebiehala ... že zahraničný právny PZ žalovaného v 1. rade [Dr. Y. I.] kontaktoval ... Komunikácia, ktorú viedla Soga trvala určitú dobu“. Na základe uvedených skutočností konštatovali, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom existencie zásahu do jeho osobnostných práv, ani ohľadom existencie predpokladov potrebných pre priznanie náhrady nemajetkového ujmy v peniazoch, t. j. neunesol dôkazné bremeno ohľadom toho, že bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Zároveň namietali, že z dokumentov predložených spolu so žalobou vyplýva, že cieľom žalovaného v 1. rade bolo spravodlivé usporiadanie vzťahov ohľadom predaja busty pápeža Pavla V. a spravodlivé vyriešenie hrubého nepomeru medzi jej skutočnou hodnotou a nízkou kúpnou cenou. V tomto prípade šlo o riadny výkon práva. Každý má právo domáhať sa ochrany svojich práv a právom chránených záujmov. Komunikácia žalovaného v 1. rade s inštitúciou J. Paul Getty Trust, spoločnosťou Sotheby's a s ich právnymi zástupcami predstavujú riadny výkon práv a ochranu práv a právom chránených záujmov žalovaných, ktoré im vznikli v súvislosti s predajom predmetnej busty, cieľom ktorého malo byť spravodlivé riešenie pre všetky dotknuté strany, čo sa v

predmetných listoch viackrát uvádza. Podotkli, že charakter písomností, ktorý namieta žalobca, nie je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, pričom z predmetných listov vyplýva, že ich adresátom boli adresované za účelom dosiahnutia dohody a vysporiadania právnych vzťahov týkajúcich sa busty pápeža Pavla V. a nie za účelom žalobcom tvrdeného ohovorenia, či jeho osočovania.

1.7. Vo svojom vyjadrení k replike žalobcu žalovaný v 1. rade uviedol, že doteraz nie je zrejmé, ktoré konkrétne výroky a akým spôsobom mali zasiahnuť do žalobcovho práva na ochranu osobnosti a už vôbec nie je zrejmé, akým spôsobom bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť alebo jeho vážnosť v spoločnosti, na základe čoho požaduje od žalovaného v 1. rade zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- €. Žalovaný zopakoval svoje tvrdenia a doplnil, že podľa stanoviska Dr. I., ktoré bolo doručené e-mailom dňa 9.7.2018: „V listoch Dr. I. nebolo nikdy tvrdené, že prebieha trestné konanie voči p. L.. Trestné stíhanie bolo v spojení s udelením vývozného povolenia vedené voči príslušným úradníkom. Ja som sa ohľadne trestného stíhania v listoch vyjadril len tak - a bolo to aj jednoznačne takto zrozumiteľné - ako vyššie uvedené. Rovnako nebolo Dr. I. v jeho listoch nikdy použité slovo podvodník, ani iné dehonestujúce označenie osoby p. L.. Všetky skutočnosti, ktoré boli cez listy Dr. I. uvedené, boli publikované aj v slovenských, resp. internacionálnych médiách. Preto nie je ani možné označovať tieto vyjadrenia v korešpondencii s Getty za nejaké nové, proti osobe p. L. cielené vyjadrenia, ale len už pred tým cez médiá známe fakty. Osoba, ktorej meno sa (tak ako v prípade p. L.) v médiách spájalo s jedným takýmto výnimočným obchodom na poli umenia, sa stáva osobou verejnosti známou a musí si do istej miery nechať aj páčiť, keď je v rôznych súvislostiach s tou vecou potom spájaná“.

1.8. Súd prvej inštancie konštatoval, že na pojednávaní konanom dňa 5.6.2018, na základe návrhu žalobcu pred otvorením pojednávania, uznesením pripustil zmenu II. výroku žaloby v nasledovnom znení: „Žalovaní sú zároveň povinní vo všetkej ďalšej písomnej a ústnej komunikácii s nadáciou The J. Paul Getty Trust (so sídlom 1200 Getty Center Drive, Los Angeles, CA 90049-1679, Spojené štáty americké), so spoločnosťou Sotheby's (so sídlom: 34-35 New Bond Street, Londýn, W1A 2AA, Spojené kráľovstvo), ako aj s ich zástupcami, vo veci uplatňovania práv žalovaných k mramorovej buste pápeža Pavla V. od talianskeho umelca L. D. W., zdržať sa uvádzania informácií o osobe žalobcu a jeho konaní súvisiacich s nadobudnutím a výkonom vlastníckeho práva k buste pápeža Pavla V. od L. D. W.“ Vo zvyšku zostala žaloba bez zmeny.

1.9. Žalobca, v rámci svojej výpovede na pojednávaní konanom dňa 5.6.2018, podrobne zopakoval priebeh vývoja celej situácie, ktorá nasledovala po predaji diela Múzeu J. P. Getty. Navyše doplnil, že požiadal svojho právneho zástupcu, aby sa skontaktoval s doktorom W., ktorý uviedol, že voči osobe žalobcu nie je právny dôvod, ale všetky tlaky smerujú k tomu, aby jeho klienti získali určitú finančnú kompenzáciu od Getty alebo Sotheby's. Dr. W. žiadal, aby bol uzavretý nový kontrakt, do ktorého by popri žalobcovi boli zahrnutí SOGA aj pôvodní majitelia a aby tieto nové strany kontraktu získali 50 % z kúpnej ceny. Žalobca uviedol, že podľa názoru jeho právneho zástupcu nebol žiaden právny dôvod na takýto postup. Keď pán I., advokát SOGY, kontaktoval Getty a požadoval 4.000.000,- € (pričom to odôvodňoval tým, že sa pokúsia zrušiť predaj, ktorý sa uskutočnil a zároveň, že SOGA pomôže právne napadnúť žalobcu), tak to žalobcu zasiahlo, pretože v listoch sa veľmi pejoratívne vyjadrovali k jeho osobe, dokonca v komunikácii s Getty napísali, že je voči nemu vedené trestné stíhanie, pretože nemá platnú obchodnú licenciu a že je vlastne podvodník a že už pred predajom mal informácie, ktoré potvrdzovali autenticitu alebo pravosť busty. Pokiaľ ide o zásah do osobnostných práv žalobcu zdôraznil, že celá komunikácia medzi právnymi zástupcami SOGY, Sotheby's a Getty prebiehala poza jeho chrbát, pričom 31.8.2015 sa spoločnosť SOGA skontaktovala s jeho advokátom, ktorému oznámili, že informácie ohľadom spochybňovania legitimity vlastníctva žalobcu k dielu z webovej stránky stiahli. O to prekvapujúcejšie bolo, že zhruba o päť mesiacov sa žalobca dozvedel od Sotheby's, že právny zástupca žalovaného v 1. rade pán I., kontaktoval spoločnosť Getty za účelom stretnutia. V dôsledku týchto skutočností jeho vzťah so spoločnosťou Sotheby's ochladol. S pánom Y. O., vedúcim oddelenia a človekom, ktorý sa zapodieval predajom busty, predtým komunikoval priamo a od obdobia, kedy došlo k vyššie uvedeným okolnostiam vzťahy ochladli a žalobca už nemá možnosť priamej komunikácie, ale prostredníctvom vedúcej právneho oddelenia spoločnosti Sotheby's, v súvislosti s čím bol nútený si najat' advokáta, resp. právneho zástupcu.

1.10. Žalobca svoju výpoveď následne doplnil písomne podaním zo dňa 6.7.2018, v ktorom sa vyjadril najmä k otázke nemajetkovej ujmy. Uviedol, že prvýkrát sa skontaktoval so Sotheby's v októbri 2014. Následne na to mu pán O., ktorý prišiel do Bratislavy, aby si prezrel zakúpenú bustu povedal, že podľa neho by busta mohla byť originálom. Pre neho, ako jedného z najväčších svetových odborníkov na barokové sochárstvo, bol tento objav skutočnou senzáciou. Ich vzťah sa rýchlo stal

priateľským, a to až do takej miery, že niekoľko týždňov po predaji Getty v lete 2015 ho pozval aj s jeho manželkou do rodinného domu na juhu Francúzska. Vysvetlil mu veľa vecí o trhu so sochami. Konštatoval, že ich vzťah sa zmenil po prvých listoch pána M. (v tom čase konateľ žalovaného v 1. rade) a rakúskeho advokáta žalovaného v 1. rade, adresovaných Getty. Sotheby's a pán O. od neho žiadali vysvetlenie, ktoré im nemohol poskytnúť, pretože konania a listy žalovaného v 1. rade mu prišli úplne iracionálne. S pribúdajúcimi listami jeho kontaktom u mandátára už nebol pán O., ale pani Y., právna zástupkyňa Sotheby's, ktorú taktiež nakontaktoval pán Y. I., advokát, ktorý sa predstavil ako právny zástupca žalovaného v 1. rade a dedičov (žalovaných v 2. až 4. rade). Spoločnosť J. P. Getty si taktiež najala rakúskeho advokáta, Dr. F. F., aby komunikovala s p. I., rakúskym advokátom žalovaného v 1. rade a dedičov. Uviedol, že busta bola dvakrát ponúknutá vo verejných dražbách bez toho, aby či už dedičia alebo žalovaný v 1. rade vykonali postupy, ktoré uskutočnil. Skonštatoval, že každý chce profitovať z jeho činnosti (pôvodná kúpa, nájdenie a skontaktovanie svetových odborníkov na barokové sochárstvo, zverenie busty medzinárodnému aukčnému domu a nakoniec uskutočnenie všetkých správnych konaní za účelom získania platného vývozného povolenia), ktorú neurobili z nedostatku času, motivácie alebo presvedčenia, a to napriek tomu, že jeden z dedičov poskytol žalovanému v 1. rade svoje poznatky pred prvou dražbou a naliehal, aby dal on sám prvý odhad ceny predmetnej busty, ktorý výrazne prekročil pôvodný odhad experta žalovaného v 1. rade. V roku 2016 sa skontaktoval so žalovanou v 2. rade a následne v roku 2017 so žalovaným v 3. rade s tým, že každému navrhol stretnutie, aby pochopil ich postup. Skonštatoval, že žiaden z nich sa s ním nechcel stretnúť.

1.11. Žalovaný v 3. rade vo svojej výpovedi na pojednávaní konanom dňa 27.11.2018 zopakoval, že žalobca nie je amatérsky zberateľ, ale profesionál, pretože je málo pravdepodobné, že by na pozvanie amatérskeho zberateľa reagovali zástupcovia aukčných siení, ako aj znalci a posudzovatelia umeleckých diel. K ochladeniu vzťahov medzi žalobcom a svetoznámych aukčnými sieňami uviedol, že príčinou pravdepodobne bola skutočnosť, že im p. I. oznámil, akým spôsobom žalobca sochu vyviezol. Ďalej poukázal na to, že existuje etický kódex múzeí a toto konanie, v ktorom zamlčal, akým spôsobom získal povolenie na vývoz busty, je v rozpore s etickým kódexom. Ďalej žalovaný poukázal na to, že žalobca ho kontaktoval v júni roku 2018, prebehla medzi nimi e-mailová komunikácia, účelom ktorej bola snaha o mierové urovnanie sporu so žalobcom.

1.12. Na pojednávaní konanom dňa 5.3.2019 žalovaná v 2. rade uviedla, že sa ani v pozitívnom, ani v negatívnom slova zmysle neangažovala v žiadnych konaniach, a preto nevidí dôvod, aby v tomto konaní mala postavenie žalovanej. Súhlasila s výpoveďou svedka I.. K udalostiam, ktoré nastali po predaji busty uviedla, že ju kontaktoval pán M., ktorý bol aj dlhoročným priateľom jej otca a ktorého tiež dlhé roky poznala. Prejavil ľútosť nad tým, čo sa stalo a že sa každopádne bude snažiť dosiahnuť nejakú finančnú kompenzáciu, pričom o krokoch pána M. nehovorili. Na základe dlhodobého priateľstva otca s pánom M. nechala celú záležitosť na neho.

1.13. Svedok Dr. Y. I. na pojednávaní konanom dňa 5.3.2019 uviedol, že žalovaný v 1. rade ho poveril, aby sa skontaktoval so spoločnosťou The J. Paul Getty Trust a Sotheby's za účelom získania riešenia pre súrodencov Zmetákových. Konal na základe splnomocnenia žalovaného v 1. rade, od ktorého mal aj všetky informácie, ktoré mal pri jednaní použiť a zároveň mal čiastočne informácie z médií. Vo svojej komunikácii sa vyjadroval o klientoch v množnom čísle, nakoľko sa žalovaný v 1. rade usiloval o hľadanie riešenia pre dedičov N.. Skonštatoval, že obsah komunikácie bol odsúhlasený len so žalovaným v 1. rade, ktorý však zastupoval výlučne záujmy žalovaných v 2. až 4. rade. Uviedol, že splnomocnenie od žalovaných v 2. a 3. rade má od júla 2017, nakoľko bez plnej moci spoločnosť The J. Paul Getty Trust a Sotheby's odmietala s ním komunikovať. Ďalej vo výpovedi potvrdil obsah komunikácie. Uviedol, že informácie v nej uvedené sa zakladali na pravde. Zopakoval, že cieľom komunikácie so spoločnosťou The J. Paul Getty Trust a Sotheby's bolo získanie odškodnenie pre žalovaných 2. až 4. rade, dedičov N.. Taktiež uviedol, že následne boli žalovaní v 2. a 3. rade oboznámení s obsahom listov, ku ktorým nemali žiadne výhrady.

1.14. Svedok L. M. (v tom čase konateľ žalovaného v 1. rade) na pojednávaní konanom dňa 21.5.2019 potvrdil, že konal v záujme a na prospech dedičov (žalovaných v 2. až 4. rade) za účelom dosiahnutia finančného odškodnenia. Konkrétne kroky s nimi nekonzultoval, nežiadali to, existovala medzi nimi dôvera, žalovaní v 2. až 4. rade podpísali dohodu, na základe ktorej ich mohol zastupovať v konaní zameranom na dosiahnutie finančného vyrovnania. Taktiež nemali výhrady voči zastupovaniu ich záujmov v zahraničí prostredníctvom Dr. I..

2.1. Súd vo veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie oboznámením sa s prednesmi sporových strán, vylúčením sporových strán, oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými sporovými stranami v konaní (povolením na vývoz č. MK-786/2015-222/662 zo

dňa 16.1.2015, e-mailovou komunikáciou medzi žalobcom a p. C. F. z októbra 2014, faktúrou žalovaného v 1. rade č. 446/2014 zo dňa 24.9.2014, výpisom z bankového účtu žalovaného v 1. rade zo dňa 25.9.2014, listom Dr. I. adresovaného Dr. F. F. zo dňa 8.9.2016, e-mailom Dr. I. adresovaného pani Y. zo dňa 8.9.2016, listom od Y. I. zo dňa 16.1.2017, listom od F. F. zo dňa 9.1.2017, s prekladom do slovenčiny, listom zo dňa 29.1.2016 od žalovaného v 1. rade adresovaným Múzeu J. P. Getty, odpoveďou právneho zástupcu Múzea J. P. Getty zo dňa 24.3.2016, listom zo dňa 8.9.2016 od advokáta žalovaného v 1. rade - p. Y. I. - adresovaným právnenému zástupcovi Múzea J. P. Getty, notárskou zápisnicou a osvedčení právne významnej skutočnosti o obsahu internetovej stránky č. N1235/2015, Nz 28431/2015, NCRIs 29085/2015 zo dňa 17.8.2015, zmluvou o obstaraní predaja veci a zapožičaní diel č. Y zmluvou o obstaraní predaja veci a zapožičaní diel č. Y výsluchom svedkov JUDr. Y. I., L. M., konal a rozhodol na pojednávaní v prítomnosti právnych zástupcov strán sporu.

2.2. Rozhodol tak po tom, ako na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav zhodne so skutkovým stavom uvedeným v žalobe žalobcu. Konštatoval, že žalobca nadobudol dielo, t. j. bustu pápeža, spolu s inými umeleckými dielami kúpou na 118. jesennej aukcii, ktorú organizoval žalovaný v 1. rade dňa 23.9.2014 za aukčnú cenu. Cenu za dielo riadne zaplatil na základe vystavenej faktúry. Konštatoval, že následne previerkou pôvodu diela prostredníctvom zahraničných expertov zistil, že sa podľa ich názoru jedná o originál, a preto splnomocnil spoločnosť Sotheby's aukčnú sieň, aby ho zastupovala v konaní pred Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pri získaní povolenia k vývozu diela do zahraničia a následne pre žalobcu zabezpečila zreštaurovanie diela a sprostredkovanie jeho predaja na medzinárodnom trhu, prostredníctvom priameho oslovenia vytipovaných záujemcov. Uviedol, že povolenie k vývozu bolo vydané dňa 16.1.2015, dielo bolo následne vyvezené a uskladnené v priestoroch Sotheby's v Londýne, pričom následne dňa 12.6.2015 došlo k uzatvoreniu zmluvy medzi Sotheby's (ako zástupcom žalobcu a predávajúcim) a múzeom J. P. Getty (ako kupujúcim). Dôvodil, že po medializácii akvizície busty múzeom J. P. Getty v zahraničných médiách v lete 2015, sa otázka dražby busty začala pertraktovať v slovenských médiách z pohľadu možného úmyselného poškodenia záujmov Slovenskej republiky, ktorá prostredníctvom svojich orgánov umožnila jeho vývoz mimo územia republiky. V súvislosti s vývojom situácie Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky zrušilo povolenie k vývozu, toto rozhodnutie však v konečnom dôsledku bolo v rámci preskúmvacieho konania rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.11.2016 zrušené z dôvodu, že kupec - žalobca v žiadosti o povolenie k vývozu predmet vývozu riadne identifikoval, nezamlčal žiadne podstatné skutočnosti, pravosť diela nebola jednoznačne preukázaná, napriek vyjadreniam znalcov oslovených žalobcom, v dôsledku čoho vývoz diela bol zlegalizovaný. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaný sa (v súvislosti s predmetnou medializáciou) v lete 2015 dozvedeli, že dielo bolo predané žalobcom za podstatne vyššiu cenu než cena, za akú ju od nich kúpil. Konštatoval, že následne na to žalovaný, v zastúpení žalovaného v 1. rade, začali podnikať kroky, na základe ktorých sa snažili domôcť finančného vyrovnania od konečného vlastníka diela. V liste zo dňa 29.1.2016 adresovaného spoločnosti J. P. Getty Trust žalovaný v 1. rade spochybnil legitímne nadobudnutie diela žalobcom, poukázal na porušenie medzinárodných právnych noriem v súvislosti s predajom umeleckých diel a ich vývozu do zahraničia, spochybňoval morálku žalobcu tvrdením, že vediac o skutočnej cene diela, konal v rozpore s dobrými mravmi, keď ju pred majiteľmi pri aukcii zamlčal. Žalovaný v 1. rade zároveň poukázal na skutočnosť, že povolenie k vývozu diela bolo zrušené a Slovenská republika preskúmvava zákonnosť vydaného povolenia k vývozu a vyvodzuje v súvislosti s vydaním povolenia trestnoprávnu zodpovednosť a že samotní pôvodní majitelia diela sú pripravení napadnúť v súdnom konaní platnosť zmluvy, v dôsledku čoho je ohrozené aj vlastnícke právo spoločnosti J. P. Getty Trust k dielu. Taktiež v liste adresovanom pánom I. právnenému zástupcovi spoločnosti J. P. Getty Trust zo dňa 8.9.2016, ktorý vystupoval v mene žalovaných, sa opätovne spochybňovala legálnosť nadobudnutia vlastníctva k dielu, pričom sa poukázalo na súdne konania vedené pôvodnými majiteľmi voči žalobcovi za účelom dosiahnutia vyslovenia neplatnosti kúpnej zmluvy, ako aj na trestné konanie vedené voči zamestnancom správneho orgánu, ktorý povolenie vydal (Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky). Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že zo strany žalovaných bola predostrená ponuka na urovnanie celej záležitosti a konvalidovanie vlastníctva J. P. Getty k dielu za predpokladu finančného vyrovnania. Na základe e-mailovej korešpondencie zo dňa 8.9.2016 mal súd prvej inštancie za preukázanú komunikáciu prostredníctvom Dr. I. s pani Y., právnym zástupcom spoločnosti Sotheby's, kde ju žiadajú o pomoc pri získaní náhrady škody spôsobenej v súvislosti s predajom busty za 24.000,- € s tým, že v tomto smere sa skontakovali s Múzeom J. P. Getty.

2.3. Podľa vecného odôvodnenia dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba je dôvodná. K otázke pasívnej vecnej legitímácie konštatoval, že vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jedna zo sporových strán nositeľom oprávnenia a druhá je nositeľom právnej povinnosti.

Na strane žalobcu ide o aktívnu vecnú legitímáciu, na strane žalovaného o pasívnu vecnú legitímáciu, pričom nedostatok vecnej legitímácie na jednej zo sporových strán vedie k zamietnutiu žaloby. Dôvodil, že vecná legitímácia v sporovom konaní je hmotnoprávnou podmienkou, ktorú je súd povinný skúmať z úradnej moci počas celého súdneho konania a jej nedostatok na jednej zo strán sporového konania vedie k zamietnutiu žaloby. S poukazom na uvedené súd skúmal splnenie uvedenej hmotnoprávnej podmienky na strane žalovaných v 2. a 3. rade na základe výsledkov vykonaného dokazovania a dospel k záveru, že námietka žalovaných v 2. a 3. rade nie je dôvodná. Vychádzal predovšetkým z výpovede svedka L. M., ktorý bol v čase predaja busty žalobcovi žalovanými v 2. až 4. rade, na aukcii organizovanej žalovaným v 1. rade a následne predaja busty žalobcom spoločnosti J. P. Getty Trust, konateľom žalovaného v 1. rade. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že v rámci svojej výpovede svedok na pojednávaní konanom dňa 21.5.2019 uviedol, že so žalovanými komunikoval ohľadom výhodného predaja busty spoločnosti J. P. Getty Trust, udalosť bola navyše medializovaná, a to aj v zahraničí. Uviedol, že podľa jeho názoru žalobca mal vedomosť o tom, že dražené dielo má ďaleko väčšiu hodnotu než cena za akú je dražené, nakoľko sa mohlo jednať o originál, a preto mal na túto okolnosť žalovaných ako predajcov upozorniť, čo je nepísané pravidlo. Vzhľadom k evidentnému a značnému nepomeru v cene, za ktorú bolo dielo žalobcom vydražené a ziskom získaným jeho ďalším predajom spoločnosti J. P. Getty, svedok cítil potrebu pomôcť žalovaným v 2. až 4. rade k dosiahnutiu určitého finančného vyrovnania, a preto ich na základe dohody o spolupráci, ktorá mala viesť k zabezpečeniu slušného vyrovnania, zastupoval pri komunikácii so spoločnosťami, ktoré sa podieľali na predaji diela spoločnosti J. P. Getty Trust. Obsah listov, resp. komunikácie, nebol dopodrobna so žalovanými konzultovaný, avšak žalovaní v 2. až 4. rade sa spoliehali, v súvislosti s rokovaniami so spoločnosťami Sotheby's a J. P. Getty Trust, na žalovaného v 1. rade a p. I., ktorý žalovaného v 1. rade zastupoval pri rokovaníach s právnym zástupcom spoločnosti J. P. Getty Trust v Rakúsku, Dr. F. M. F.. Ďalej svedok uviedol, že výšku finančného vyrovnania, ktorú od spoločnosti J. P. Getty Trust požadovali, konzultoval so žalovanými v 2. a 4. rade. Súd prvej inštancie tiež poukázal na výpoveď žalovaného v 3. rade na pojednávaní konanom dňa 27.11.2018, ktorý uviedol, že splnomocnil p. I. k zastupovaniu v rokovaníach s J. P. Getty za účelom dosiahnutia finančného vyrovnania. Súd prvej inštancie zároveň vychádzal aj z výpovede žalovanej v 2. rade, ktorá uviedla, že sa osobne na adresu žalobcu nevyjadrovala v pozitívnom, ani v negatívnom slova zmysle, avšak v konečnom dôsledku nepoprela spoluprácu so svedkom M. a I. za účelom získania finančného vyrovnania od spoločnosti J. P. Getty Trust. Súd ďalej poukázal na výpoveď svedka I. na pojednávaní konanom dňa 5.3.2019, ktorý uviedol, že pri rokovaníach so zástupcom spoločnosti J. P. Getty Trust vystupoval ako zástupca žalovaného v 1. rade a keďže tento zastupoval záujmy dedičov, t. j. žalovaných pôvodne v 2. až 4. rade, vyjadroval sa aj on v ich mene. Celá komunikácia bola zameraná na dosiahnutie finančného vyrovnania pre žalovaných v 2. až 4. rade, jednotlivé kroky neboli so žalovanými konzultované, avšak žalovaní boli uzrozmenejší s konaním žalovaného v 1. rade a svedka I., ktorý sa vyjadroval, vzhľadom k sledovanému zámeru, aj v mene žalovaných ako dedičov N.. Z obsahu listu zo dňa 29.1.2016 adresovaného spoločnosti J. P. Getty žalovaným v 1. rade, ako aj z ďalšej písomnej komunikácie medzi Dr. I. a Dr. F. je možné vyvodiť záver, že žalovaný v 1. rade, ako aj Dr. I. konali s vedomím žalovaných pôvodne v 2. až 4. rade, keďže obsahom uvedenej komunikácie boli otázky uplatňovania ich finančných nárokov, t. z. týkajúce sa ich osobných záujmov. Z toho dôvodu súd neakceptoval tvrdenia žalovaných v 2. a 3. rade o absencii ich zodpovednosti za obsah rokovaní, či už v písomnej alebo verbálnej rovine, nakoľko v konaní bolo jednoznačne preukázané, že rokovania boli vedené výlučne v ich záujme, a preto nie je podstatné, či boli informovaní o jednotlivých krokoch a ich obsahu (túto podmienku si nevymienili), nakoľko zhodne uviedli, že s postupom žalovaného v 1. rade ako aj Dr. I. súhlasili a spoliehali sa na nich a teda im dali mandát k ich zastupovaniu. Podľa názoru súdu by iný záver bol v rozpore s právnou logikou, nakoľko by nevedel ku konečnému dosiahnutiu ochrany žalobcu pred prípadným pokračovaním žalovaných v 2. a 3. rade v konaní zameranom na dosiahnutie odškodnenia.

2.4. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že predmetom žaloby na ochranu osobnosti bol neoprávnený zásah žalovaných do osobnostných práv žalobcu, spočívajúci v znevažovaní osoby žalobcu v očiach spoločností zaoberajúcich sa umením a s ktorými žalobcu spájali obchodné vzťahy v oblasti umenia. Uzavrel, že z hľadiska posúdenia oprávnenosti podanej žaloby, žalobca uplatnený nárok nielen skutkovo, ale aj právne dostatočne zdôvodnil. Právne zdôvodnenie opodstatnenosti žaloby, vo vzťahu k zásahu žalovaného do osobnostných práv žalobcu, žalobca podložil rozhodnutiami súdnych inštitúcií v obdobných veciach, ktoré sú relevantné z hľadiska ich aplikácie aj pre konkrétny spor, a preto súd právnou argumentáciu žalobcu prijal. Poukázal na ustanovenia § 11 až § 13 Občianskeho zákonníka, upravujúce právo na ochranu osobnosti ako jednotné právo zabezpečujúce v občianskoprávnej oblasti

rešpektovanie osobnosti fyzickej osoby a jej všestranný slobodný rozvoj. Konštatoval, že právna úprava ochrany osobnosti, ktorá je obsiahnutá v Občianskom zákonníku vychádza z toho, že všetky fyzické osoby majú jednak všeobecné vlastnosti a univerzálne danosti každej ľudskej bytosti, ktoré sa postupne vytvárali a modifikovali v nadväznosti na celkový vývoj ľudstva v oblasti etickej, ekonomickej, politickej, kultúrnej, náboženskej a pod., jednak osobitné vlastnosti dané individualitou a neopakovateľnosťou osobnosti každého jednotlivého človeka vo všetkých stránkach a sférach jeho života. Predmetné ustanovenia zohľadňujú tak univerzálnosť platiacu pre všetkých ľudí, ako aj mnohorakú diferenciáciu vyplývajúcu z toho, že každý človek je jedinečný, originálny, inak osobnostne štruktúrovaný. Občiansky zákonník zabezpečuje ochranu osobnosti z oboch uvedených aspektov.

2.5. Dôvodil, že ochranu mena a osobnej cti poskytuje Občiansky zákonník výlučne proti takým konaniam, ktoré sú objektívne spôsobilé privodiť ujmu na osobnosti subjektu práva tým, že znižujú jeho česť u iných ľudí a ohrozujú tak vážnosť jeho postavenia a uplatnenia v spoločnosti. Podotkol, že nie je rozhodujúce, či k ujme skutočne došlo, no postačuje objektívna spôsobilosť určitého konania takú ujmu spôsobiť, pričom k porušeniu práva na česť môže dôjsť nepravdivými skutkovými tvrdeniami difamačného charakteru, ako aj zverejnením neprípustných hodnotiacich úsudkov o určitej osobe. Uviedol, že ak sú v kritike charakteristiky určitých javov a osôb použité výrazy, ktorých miera expresivity je v značnom nepomere k cieľu kritiky, resp. ak je obsah kritiky neprimeraný posudzovanému konaniu kritizovaného a ak z nej vyplýva úmysel znevážiť či uraziť kritizovanú osobu (tzv. intenzívny exces), ide o kritiku neprimeranú, ktorá je spôsobilá zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Do občianskej cti fyzickej osoby chránenej § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka možno neoprávnene zasiahnuť nielen zverejnením difamujúcich skutkových tvrdení (najmä zverejnením nepravdivých faktov) týkajúcich sa fyzickej osoby, ale aj publikáciou neprípustných hodnotiacich úsudkov o tejto osobe (neprípustnú kritikou občana a jeho konania). Dôvodil, že ak sú v kritike na charakterizáciu určitých javov a osôb (ich konania a vlastností) použité výrazy, ktorých miera expresivity je v značnom nepomere k cieľu kritiky (tento cieľ by bolo možné dosiahnuť aj bez takýchto výrazov) a z ktorých vyplýva úmysel kritizovanú osobu uraziť, ide o kritiku neprimeranú, ktorá je spôsobilá zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Uviedol, že ak má ísť o kritiku oprávnenú, musí byť vecná a konkrétna, rovnako primeraná čo do obsahu, formy a miesta. Prípustná kritika nie je oprávnená vybočovať z medzí potrebných na dosiahnutie sledovaného a spoločensky uznávaného účelu. Difamujúce tvrdenie, zasahujúce do práva na ochranu osobnosti je nutné posúdiť nielen podľa použitých výrazov a formulácií, ale aj celkového dojmu, ktorým pôsobí s prihliadnutím na všetky súvislosti a okolnosti, za ktorých k tvrdeniu došlo. Významné je, či celkové vyznenie určitej informácie zodpovedá pravde (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 14.11.2007, sp. zn. 30 Cdo 332/2007). Súd prvej inštancie ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 19.11.2004, sp. zn. 30 Cdo 923/2004, v zmysle ktorého: „... zverejnenie (vedomé alebo nevedomé) nepravdivých informácií o fyzickej osobe je potrebné v zásade vždy posudzovať ako neoprávnený zásah do jej osobnostných práv, a to aj v prípade, že príslušná informácia nebude mať vyslovene difamačný charakter. Podstatné totiž je, že takto je o konkrétnej fyzickej osobe vyslovovaná nepravda, na základe ktorej môžu tretie osoby túto fyzickú osobu skreslene posudzovať (nie je pritom ani rozhodujúce, či by išlo o negatívnu alebo pozitívnu informáciu)“. Ak je za zásah do osobnostných práv považovaný písomný prejav, je pre posúdenie, či sa negatívne dotkol osobnosti, potrebné analyzovať nielen obsah tohto prejavu, ale tiež formu v ňom použitých výrazových (slovných i grafických) prostriedkov, pretože tá je vonkajším prejavom obsahu. Dôvodil, že podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka občianskoprávne sankcie postihujú subjekty, resp. pôvodcu neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby, chránenej všeobecným osobnostným právom. Pôvodcom neoprávneného zásahu pritom môžu byť akékoľvek fyzické alebo právnické osoby. Ak bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou alebo inou fyzickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej alebo inej osoby, pričíta sa neoprávnený zásah samotnej fyzickej alebo inej právnickej osobe. Konštatoval, že súd sa musí zaoberať splnením predpokladu tohto druhu zodpovednosti, a to, že právnická osoba vedome použila takéto osoby a že takáto osoba vedome konala, bola použitá za právnickú osobu v rámci poverením vymedzenej činnosti. Ak je totiž na základe zhodnotenia všetkých okolností konkrétneho prípadu - predovšetkým z hľadiska miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu činnosti - namieste záver, že sa činnosť použitej osoby už nerobila v rámci poverením vymedzenej činnosti, ale išlo o vybočenie (exces) z tohto rámca, postihujú občianskoprávne sankcie podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka priamo túto použitú osobu. Dôvodil, že táto otázka je podstatná z hľadiska určenia pasívnej vecnej legitímácie v súdnom konaní.

2.6. Súd prvej inštancie uzavrel, že v danom prípade bolo jednoznačne preukázané, že konaním žalovaných došlo k naplneniu skutkovej podstaty ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka. Súd sa

stotožnil so záverom žalobcu, že prioritnou motiváciou žalovaných, v súvislosti s uvedenými konaniami, bolo získanie majetkového prospechu, resp. finančnej satisfakcie, nakoľko si plne uvedomovali, že vlastnou nebalosťou a nebalosťou žalovaného v 1. rade, bustu predali pod jej skutočnú cenu. Dôvodil, že tieto okolnosti im však nedávajú oprávnenie domáhať sa akéhokoľvek finančného vyrovnania na úkor žalobcu, ktorý len akceptoval ich cenovú ponuku. Podľa názoru súdu bolo irelevantné, či žalobca mal pochybnosti o originalite diela v čase jeho kúpy. Boli to predovšetkým žalovaní, ktorí mali vynaložiť všetko úsilie k tomu, aby ochránili svoje záujmy a predchádzali škodám na svojej strane. Nestotožnil sa s argumentáciou žalovaných vo vzťahu k difamačným tvrdeniam, že išlo o „riadny výkon ich práva“. Podľa názoru súdu prvej inštancie by o riadny výkon ich práva išlo v prípade, ak by žalovaní disponovali relevantnými podkladmi, napr. právoplatnými rozhodnutiami súdu, ktoré by vytvorili právny základ pre takýto postup. Informácie, ktoré poskytli spoločnosti J. P. Getty Fund a Sotheby's boli prezentované spôsobom, ktorý mal vytvoriť predstavu existencie vážneho problému s vývozom busty, ktorý sa bude riešiť na rôznych úrovniach a ktorý svedčí o ilegálnom postupe žalobcu v súvislosti s nadobudnutím a vývozom busty. Vypovedali o ich zámeroch a vnímaní okolností prípadu, ale najmä predstave o spravodlivosti jeho riešenia. Žalovaní v 2. a 3. rade v žiadnom ohľade nepripustili, že podstatou problému bol ich nie obozretný a zodpovedný prístup pri oceňovaní a predaji im patriacich umeleckých diel. Zodpovednosť za neúspešný predaj busty pripisovali žalobcovi, hoci v konaní nebolo preukázané, žeby žalobca porušil akékoľvek právne povinnosti. Súd uzavrel, že v danom prípade nie je podstatné, že komunikácia nebola medializovaná širokej verejnosti, no k poškodeniu dobrého mena a povesti žalobcu došlo už len tým, že difamujúce tvrdenia boli adresované inštitúciami, ktoré požívajú značnú vážnosť vo svete obchodovania s umením a boli spôsobilé znevážiť a spochybniť reputáciu žalobcu a tým ho aj znevýhodniť v prípade ďalších obchodných stykov. S poukazom na vyššie uvedené súd žalobe vo výroku I. v plnom rozsahu vyhovel, nakoľko takýto spôsob „nápravy“ sa súdu za daných podmienok javil ako jediný zmysluplný. Súd taktiež vyhovel žalobe žalobcu vo výroku II. petitu, nakoľko z výsledkov vykonaného dokazovania, výpovedí žalovaných nevyplývalo, žeby títo upustili od svojich zámerov domôcť sa finančného prospechu. Preto súd uložením povinnosti zdržať sa konaní bližšie špecifikovaných vo výroku, ktorými by zasahovali do osobnostných práv žalobcu, sledoval dosiahnutie zamedzenia neoprávnených zásahov. Návrhy na doplnenie dokazovania výsluchom svedka U. W., súčasného konateľa žalovaného v 1. rade navrhnutého žalobcom a svedka prof. C. F. navrhnutého žalovaným v 3. rade súd zamietol, s poukazom na okolnosti, ku ktorým sa mali vyjadriť, nakoľko ich výpovede nepovažoval za relevantné vo vzťahu k predmetu sporu.

2.7. K otázke náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie uviedol, že v konaniach o ochranu osobnosti má fyzická osoba v súlade s § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka právo aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to najmä v prípadoch, ak došlo k zníženiu jej dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti. Pri určení jej výšky prihliada súd hlavne na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za akých k porušeniu práv konkrétneho účastníka konania došlo. Dôvodil, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy závisí vo veľkej miere od úvahy rozhodujúceho súdu. Príslušný súd musí uskutočniť dokazovanie a následne na základe z neho vyplývajúcich skutkových zistení posúdiť, či táto ujma vznikla a ako bola závažná, jej vznik pritom musí tvrdiť a doložiť žalobca, ktorý nesie dôkazné bremeno a závery súdu musia byť riadne odôvodnené a musia spočívať na logických a legitímnych faktoch. Konštatoval, že pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako, pričom by mali rozhodovať v priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Dôvodil, že Európsky súd pre ľudské práva v súvislosti s primeranosťou náhrady nemajetkovej ujmy poukazuje na nutnosť vychádzať pri jej určovaní z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 20.11.2007 vo veci sťažnosti Flux proti Moldavsku č. 28702/03, bod. 34 a z 15.2.2005 vo veci sťažnosti Steel a Morris proti Spojenému kráľovstvu č. 68416/01) a zohľadňovať pritom výšku náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam trestnej činnosti. Podoťkol, že podľa už citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je v prvom rade skutočnosť, že morálna satisfakcia sa s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu javí ako nepostačujúca, pričom v dôsledku zásahu musí dôjsť k zníženiu dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v značnej miere. Posúdenie splnenia tejto podmienky je predmetom voľnej úvahy súdu, ktorý musí vychádzať z jednotlivých okolností, ako aj z celkovej povahy konkrétneho prípadu. Súd prvej inštancie uzavrel, že konaním žalovaného síce mohlo dôjsť k zníženiu vážnosti a dôstojnosti žalobcu, avšak nárok na nemajetkovú ujmu je oprávnený jedine v prípade, ak sa jedná o značnú ujmu. Dôvodil, že žalobca v konaní svoje tvrdenia nepodložil, okrem výpovedi, žiadnymi ďalšími dôkaznými prostriedkami, ktoré by deklarovali ním tvrdené skutočnosti. Uviedol, že je pochopiteľné, že

v mnohých prípadoch je obtiažne ujmu spôsobenú zásahom do osobnostných práv jednoznačne, bezpochyby preukázať, najmä ak sa jedná o pocity záležitosť, o vnímanie reality, o zaznamenanie zmeny v správaní sa bezprostredného okolia, spolupracovníkov, na základe ktorej prestávajú byť takéto osoby spoločensky aj pracovne žiaduci. Na druhej strane však súd nemôže prijatý záver ohľadom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy založiť len na domnienkach. Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy zamietol.

2.8. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnosťou žalobcu. Žalobca bol úspešný v 2/3 z uplatnených nárokov. Preto priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 67 % žalobcovi a rozhodol o náhrade trov konania tak, ako je uvedené vo výroku IV. výrokovej časti rozsudku.

3.1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorým súd žalobe vyhovel (výrok I. a II.) a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania (výrok IV.), podal včas odvolanie žalovaný v 3. rade. Namietal, že súd odignoroval skutočnosť, že stretnutiu s prof. F. musela predchádzať korešpondencia, v ktorej žalobca požiadal o znalecké posúdenie busty prof. F., ktorú kúpil dva týždne predtým na aukcii v svetovo neznámej aukčnej spoločnosti SOGA (žalovaný v 1. rade). Dôvodil, že pri pracovnej vyťažnosti prof. F. (ako špičkového európskeho, ak nie svetového odborníka na diela J. L. W.) je absolútne nepravdepodobné, aby tak renomovaný odborník zareagoval okamžite a aby priletel z Ríma do Bratislavy s dvomi spolupracovníkmi, na žiadosť neznámeho zberateľa umenia. Namietal, že žalobca, ktorý oslovil tak renomovaného odborníka na W. diela, sa pritom prezentuje ako príležitostný a amatérsky zberateľ umenia. Zopakoval svoju argumentáciu už uvedenú v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a dodal, že všetko potvrdzuje, že žalobca v čase kúpy už mal predbežné vyjadrenie prof. F., že sa jedná o dielo W., keďže previezol bustu 6.10.2014 t. j. v deň, keď mal priletieť z Ríma prof. F.. Uviedol, že žalobca preniesol bustu zo SOGY až po dvoch týždňoch od jej zakúpenia, a to nie do svojho bytu, ale do pivnice paneláku, kde bývajú jeho svokrovci, až v deň, keď mal prísť prof. F., ktorý tam uskutočnil jej obhliadku. Namietal, že je zrejmé, že to bolo z bezpečnostných dôvodov, keďže vedel, aká je jej hodnota. Ďalej konštatoval, že výpoveď prof. F. doložená príslušnou písomnou dokumentáciou medzi ním a žalobcom je kľúčová, keďže len jeho prehlásenia môžu potvrdiť alebo vyvrátiť tvrdenia žalobcu, že v čase kúpy busty nemal vedomosť o tom, že sa jedná o originálne dielo W., čo je (podľa žalovaného v 3. rade) vlastne podstatou žaloby. Ďalej namietal skutočnosť, že súd v rozsudku jeho žiadosť o vypočutie svedkov zamietol s odôvodnením, že nepovažuje výpoveď prof. F. za relevantnú vo vzťahu k predmetom sporu. Uviedol, že už pred rozhodnutím súdu bol oboznámený svojim právnym zástupcom, že tento návrh bude zrejme súdom zamietnutý s poukázaním na hospodárnosť konania, nakoľko predvolanie by bolo nevyhnutne spojené s nákladmi na cestu z Ríma, na ubytovanie atď. Z tohto dôvodu poslal dňa 15.7.2019 súdu návrh na vypočutie svedka prof. F. cestou právnej pomoci pred príslušným súdom v Ríme, na ktorý však nedostal zo strany súdu žiadnu odpoveď. Žalovaný následne zopakoval argumentáciu už uvedenú pred súdom prvej inštancie.

3.2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorým súd žalobe vyhovel (výrok I. a II.) a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania (výrok IV.), následne podali včas odvolanie žalovaní v 2. a 3. rade (prostredníctvom svojho právneho zástupcu), v ktorom konštatovali, že žalovaný v 3. rade (poznámka: v odvolaní nesprávne uvedený ako „žalovaný 2.“) už podal odvolanie zo dňa 17.2.2020, avšak žalovaní v 2. a 3. rade trvajú aj na podaní tohto odvolania, ktoré možno v časti týkajúcej sa žalovaného v 3. rade považovať za jeho doplnenie. V odvolaní dôvodili ustanovením § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ C.s.p. a tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3.2.1. Zopakovali svoju argumentáciu už uvedenú počas konania pred súdom prvej inštancie. Doplnili, že súd prvej inštancie sa nemusel vysporiadať len s otázkou, či táto komunikácia obsahovala výroky, ktoré zasahovali do práva na ochranu osobnosti žalobcu, ale tiež s otázkou, komu možno tieto výroky prisúdiť. Namietali, že súd prvej inštancie sa s týmito otázkami nevysporiadal dôsledne, resp. vôbec a založil tak množstvo odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 C.s.p. Rozsudok je podľa žalovaných v 2. a 3. rade plný nezrovnalostí, pričom myšlienkový pochod súdu pôsobí tak, akoby vychádzal z iných dôkazov, ako tých, ktoré sa v tomto spore vykonávali. Rozsudku súdu prvej inštancie vyčítali, že v odôvodnení neopisuje svoj myšlienkový proces, aby mohol následne vo výroku uviesť z neho vyplývajúci výsledok. Dôvodili, že skôr sa zdá, že súd si najprv vytvoril výsledok a až následne sa ho snažil ako tak odôvodniť v kontexte vykonaných dôkazov.

3.2.2. Opätovne namietali, že v danom konaní neboli pasívne vecne legitimovaní. Dôvodili, že súd účelovo vybral niektoré časti výpovedí strán sporu a svedkov, miestami ich svojvoľne doplnil, resp. pozmenil a zároveň vynechal tie časti, ktoré nepodporovali výroky I. a II. rozsudku a pre žalobcu priaznivý

výsledok. Boli názoru, že zo samotnej skutočnosti, že obsahom predmetnej písomnej komunikácie boli otázky uplatňovania ich finančných nárokov nemožno vyvodiť záver, že zodpovedajú za údajný zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu. K súdom citovanej výpovede p. M. uviedli, že z nej nevyplýva, že „výšku finančného vyrovnania, ktorú od spoločnosti J. P. Getty požadovali konzultoval so žalovanými v 2. a 4. rade“, nakoľko p. M. vo svojej výpovedi nepovedal ani len podobnú vetu. Uznali, že p. M. v rámci svojej výpovede odpovedal aj na otázku, či s nimi konzultoval sumu 4 mil. €, ktorú uviedol p. I. v liste pre nadáciu Getty (otázka č. 21, str. 5 zápisnice o pojednávaní zo dňa 21.5.2019). Neodpovedal však tak, ako si to podľa nich prispôbil súd. P. M. uviedol, že „(...) tak sme sa dohodli, ja a doktor I., že ako nástrelnú sumu [navrhujeme] 4 mil. Eur a neskôr takúto informáciu som aj tlmočil neviem presne pani J. N., žalovanej v 2. rade.“ Z uvedeného podľa žalovaného v 2. a 3. rade vyplýva, že záver súdu podľa bodu [16] b) vôbec nekorešponduje s vykonaným dokazovaním. Dôvodili, že žalovaný v 1. rade s nimi nekonzultoval výšku finančného vyrovnania, ale dohodol ju sám s p. I. a o tejto sume len informoval žalovanú v 2. rade, pričom žalovaného v 3. rade žalovaný v 1. rade ani len nespomenul. Čo sa týka skutočnosti, že žalovaný v 1. rade mal zastupovať žalovaných v 2. a 3. rade pri komunikácii so spoločnosťami, ktoré sa podieľali na predaji busty nadácii Getty na základe zmluvy o spolupráci, mal súd úplne opomenúť, že žalovaný v 1. rade v rámci svojej výpovede odpovedal aj na otázku, ktorí z dedičov ho poverili na zastupovanie vo vzťahu k slušnému vyrovnaniu (otázka č. 1, str. 6 zápisnice o pojednávaní zo dňa 21.5.2019) Žalovaný v 1. rade na otázku odpovedal, že išlo o žalovanú 2. a zosnulú p. T., pričom žalovaného v 3. rade znova ani nespomenul. Dôvodili, že žalovaný v 3. rade uviedol, že nekomunikoval so žalovaným v 1. rade v súvislosti s komunikáciou s nadáciou Getty (otázka č. 4., str. 3 zápisnice o pojednávaní zo dňa 27.11.2018) a tiež, že sa o p. I. dozvedel až v roku 2017 a ten ho začal zastupovať až na základe plnomocenstva zo dňa 1.7.2017 a dovtedajšie aktivity realizoval p. I. bez jeho vedomia (otázka č. 24, str. 6 zápisnice o pojednávaní zo dňa 27.11.2018). Dátum udelenia plnomocenstva (1.7.2017) potvrdil aj p. I. (otázka č. 3, str. 3 zápisnice o pojednávaní zo dňa 5.3.2019). Namietali, že súd úplne opomenul tie časti výpovede p. I., ktoré jasne preukazovali, že žalovaní v 2. a 3. rade nie sú v tomto spore pasívne vecne legitimovaní. Poukázali na výpoveď p. I., že medzi ním a žalovanými v 2. a 3. rade nebol žiadny priamy vzťah a listy boli odosielané jednoznačne iba z podnetu žalovaného v 1. rade (otázka č. 5, str. 4 zápisnice o pojednávaní zo dňa 5.3.2019), a že dokonca následne oznámil p. F. (právny zástupca nadácie Getty), že žalovaní v 2. a 3. rade nie sú žiadnym spôsobom viazaní jeho vyjadreniami alebo listami (otázka č. 12., str. 5 zápisnice o pojednávaní zo dňa 5.3.2019).

3.2.3. K otázke nesprávneho právneho posúdenia uviedli, že úlohou súdu prvej inštancie bolo nájsť spravodlivú rovnováhu medzi kolidujúcimi právami strán sporu prostredníctvom ich vyvažovania, čo však úplne opomenul. Poukázali na tzv. test proporcionality, čím sa má zabezpečiť, aby bola medzi kolidujúcimi princípmi spravodlivá rovnováha, a aby boli v závislosti od daného sporu uplatnené v čo najvyššej možnej miere. Uviedli, že v predmetnom spore bolo právo na ochranu osobnosti v kolízii so slobodou prejavu. Žalovaní následne podrobne opísali postup pri aplikácii testu proporcionality, pričom poukázali na to, že ak by ho súd uskutočnil, dospel by k záveru, že žalobu je nevyhnutné zamietnuť v celom rozsahu.

3.2.4. Opomenutie vyššie opísaného vyvažovania malo podľa žalovaných v 2. a 3. rade za následok nesprávne právne posúdenie veci a vznik vady konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci spočívajúcej v nedostatku odôvodnenia rozsudku, keďže z neho nemožno vyvodiť, na základe čoho súd posúdil jednotlivé výroky obsiahnuté v predmetnej písomnej komunikácii vo vzťahu k jednotlivým žalovaným. Rozsudku súdu prvej inštancie vyčítali, že neobsahuje žiadne posúdenie obsahu predmetnej písomnej komunikácie, t. j. jednotlivých výrokov, ktoré mali zasiahnuť do práva žalobcu na ochranu osobnosti. Namietali, že pri takomto posudzovaní je rozhodujúce rozlíšenie, či mali informácie prezentované o žalobcovi povahu skutkových tvrdení alebo hodnotiacich úsudkov, prípadne či to boli tvrdenia polemické (v rozsudku to úplne absentuje). Skutočnosť, že súd prvej inštancie v odôvodnení nijako nešpecifikoval, ktoré konkrétne výroky obsiahnuté v konkrétnych listoch podľa bodu [9] považoval za sporné, zakladá podľa žalovaných v 2. a 3. rade dôvod na zrušenie rozsudku pre jeho nepreskúmateľnosť. Dôvodili, že ťažko sa možno brániť, ktorý výrok nie je sporný, keď ani nevedia, o ktorý výrok ide a už vôbec nevedia, prečo bol sporný a ako mal zasiahnuť do práva žalobcu na ochranu osobnosti. Podľa žalovaných v 2. a 3. rade mal súd uviesť, ktoré konkrétne výroky obsiahnuté v písomnej komunikácii podľa bodu [9] považuje za difamujúce a akým spôsobom zasahujú do práva žalobcu na ochranu osobnosti, pričom môžu vychádzať len z formulácie ospravedlnenia uvedeného vo výroku I. rozsudku, pričom žalovaní v 2. a 3. rade vo svojom odvolaní podrobne uviedli, v čom vidia nesprávnosť formulácie ospravedlnenia vo výroku I. rozsudku. Dôvodili, že vyjadrenie podľa bodu [90], uvedené v liste žalovaného v 1. rade prezentovalo len otvorene hodnotiaci úsudok, nie tvrdenie, ani

zavádzanie. Rozsudok ani neuvádza, v čom konkrétne malo uvedené vyjadrenie zavádzať. Namietali, že v právnom živote je bežná komunikácia, kde si jasne proklamujú svoje právne výhrady, či pochybnosti ohľadom určitého konania, pričom považovať takéto vyjadrenie právneho názoru za difamujúce je ďaleko za hranicou primeranosti.

3.2.5. Ďalej uviedli, že údajne zavádzajúce informácie, nachádzajúce sa v predmetnej písomnej komunikácii, nemohli zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti žalobcu, nakoľko nadácia Getty v liste zo dňa 24.3.2016 (príloha č. 9 k podaniu žalobcu zo dňa 16.3.2017) uviedla, že: „Na základe dostupných informácií nemáme za to, že by voči nášmu klientovi existoval akýkoľvek nárok. Trust J. Paul Getty Trust nadobudol riadne a platné vlastnícke právo a nemá žiaden dôvod pochybovať o platnosti transakcie, ktorú uzavrel.“. Podľa názoru žalovaných v 2. a 3. rade je zrejmé, že písomná komunikácia na nadáciu J. P. Getty Trust nijako nezapôsobila, a teda informácie v nej obsiahnuté neboli objektívne spôsobilé zasiahnuť do práv žalobcu. Namietali, že súd prvej inštancie si vyložil slobodu prejavu žalovaných extrémne reštriktívne, keď reprobuje informácie obsiahnuté v písomnej komunikácii bez relevantného dôvodu a vytyka im neuvedenie ďalších informácií, ktoré sú však v danom kontexte irelevantné.

3.2.6. Žalovaní v 2. a 3. rade ďalej namietali vadnosť výrokov I. a II. rozsudku, nakoľko sú (okrem iného) neurčité, materiálne nevykonateľné a tiež prekračujú rozsah predmetu sporu. Dôvodili, že lehota siedmich dní určená vo výroku I. rozsudku nepostačuje na splnenie povinnosti vyhotoviť požadované ospravedlnenie, zabezpečiť jeho podpísanie všetkými tromi žalovanými (žalovaný v 3. rade sa zdržiava v obci X. W.), zabezpečiť úradný preklad do anglického jazyka a zabezpečiť, aby bolo toto ospravedlnenie v sfére adresátov, z ktorých dvaja majú sídlo v zahraničí (lehota uvedená v rozsudku je hmotnoprávna a nepostačuje odoslať ospravedlnenie), o to viac zohľadňujúc dni pracovného pokoja počas plynutia tejto lehoty. Čo sa týka výroku II. rozsudku namietali, že ukladá žalovaným povinnosť vo všetkej ďalšej písomnej a ústnej komunikácii s nadáciou J. P. Getty Trust a spoločnosťou Sotheby's, ako aj s ich zástupcami vo veci uplatňovania práv žalovaných k Buste, zdržať sa uvádzania informácií o osobe žalobcu a jeho konaniach súvisiacich s nadobudnutím a výkonom vlastníckeho práva k buste.

3.2.7. Ďalej napadnutému rozsudku vyčítali, že z jeho odôvodnenia nie je možné zistiť, ktoré výroky považoval súd prvej inštancie za sporné a prečo, ani prečo sú pripisované žalovaným v 2. a 3. rade, ani to, či boli spôsobilé zasiahnuť do práva žalobcu na ochranu osobnosti, ako a v akej miere. Tiež namietali, že súd nijako neodôvodnil pomer priznaného nároku na náhradu trov konania podľa výroku IV. rozsudku.

3.2.8. Odvolaciemu súdu navrhli, aby rozsudok v rozsahu výrokov I., II. a IV. zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a v prípade, ak by mal odvolací súd za to, že nie sú splnené podmienky na zrušenie rozsudku, aby zmenil rozsudok tak, že žalobu zamietne aj vo zvyšnej časti a žalovaným v 2. a 3. rade prizná nárok na náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3.3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorým súd žalobe vyhovel (výrok I. a II.) a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania (výrok IV.), podal včas odvolanie aj žalovaný v 1. rade, dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C.s.p. a tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3.3.1. Namietal, že výrok II. napadnutého rozsudku značným spôsobom zasahuje do slobody prejavu a práva osôb viesť akúkoľvek komunikáciu, a to vrátane „pozitívnej“ a „neutrálnej“ komunikácie, ako aj do možnosti vyjadrenia právneho názoru. Dôvodil, že išlo o konanie o ochranu osobnosti, preto by bolo pochopiteľné, keby výrok II. znel na povinnosť žalovaných zdržať sa osočujúcich a nepravdivých vyjadrení na osobu žalobcu. Za ďalšiu závažnú vadu rozsudku považoval skutočnosť, že ospravedlnenia obsiahnuté vo výroku I. rozsudku nekorešpondujú s listami žalovaného, ktoré žalobca napáda ako zasahujúce do jeho osobnostných práv. Uvedený rozpor podľa žalovaného v 1. rade spôsobuje nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne rozhodnutie vo veci vzhľadom na nedostatočné odôvodnenie rozsudku, z ktorého nie je zrejmé, ako prvostupňový súd zvažil jednotlivé výroky uvedené v predmetnej písomnej komunikácii, vzhľadom na výroky rozsudku o jednotlivých ospravedlneniach. Prvostupňový súd sa v odôvodnení vôbec nezaoberal tým, čo presne bolo obsahom žalovaných listov, ako mohli zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu a ako sa to premietlo do ospravedlnení uvedených vo výroku I. rozsudku. Namietal, že v odôvodnení rozsudku chýba určenie, diferenciácia, či informácie obsiahnuté v jednotlivých listoch boli skutkové tvrdenia, prípadne hodnotiace úsudky alebo či to boli tvrdenia, z ktorých sa vynárajú otázky. Namietal, že súd iba uviedol, že spôsob prezentácie: „mal vytvoriť predstavu existencie vážneho problému s vývozom busty“, pričom neurčil, ktoré z výrokov žalovaných takúto prezentáciu obsahujú. Dôvodil, že nie je možné argumentovať, ak sa nevie z rozsudku zistiť, ktorý výrok a akým spôsobom údajne zasiahol do osobnostných práv žalobcu. Z uvedeného dôvodu tak rozsudok považoval nepreskúmateľný.

3.3.2. Ďalej dôvodil, že podľa žalobcu zásahom do práva na ochranu jeho osobnosti boli tvrdenia obsiahnuté v: liste žalovaného 1. trustu J.P. Getty zo dňa 29.1.2016, 2. liste pána I. pánovi F. zo dňa 8.9.2016 a 3. e-maile pána I. pani Y. (spoločnosť Sotheby's) zo dňa 8.9.2016. Následne podrobne rozobral obsah ospravedlnenia vo výroku I. rozsudku, pričom uviedol nasledovné. Vyjadrenie v liste č. 1 obsahovalo hodnotiaci úsudok, pričom naznačoval, že je to sporná otázka, v žiadnom prípade sa nejednalo o zavádzanie, ani o jednoznačný fakt. Ďalej dôvodil, že právny názor nemôže byť kvalifikovaný ako zasahujúci do osobnostných práv žalobcu a zároveň, ak z pohľadu jedného subjektu (predchádzajúceho vlastníka) je vlastnícke právo spochybnené, jedná sa o právny názor, hodnotiaci úsudok, ktorý môže byť v rámci komunikácie subjektov, následných právnych stanovísk, prípadne aj potom v určitom súdnom konaní vyvrátený. Namietal, že sa súd vôbec nezaoberal primeranosťou textu ospravedlnenia k skutkovému stavu a k výrokom uvedených v predmetnej písomnej komunikácii. Čo sa týka výrokov ohľadom trestného stíhania, žalovaný v 1. rade namietal, že pán I. uviedol, že toto je vedené voči úradníkom a nie voči žalobcovi. Namietal, že žalovaní sa nebudú ospravedľovať za výrok z ich komunikácie, ktorý si žalobca, prípadne súd neporovnal s predmetným listom. Ďalej dôvodil, že samotný J. P. Getty Trust túto komunikáciu nepovažoval za znepokojivú, pričom poukázal na jeho odpoveď zo dňa 24.3.2016, ktorej obsah je v rozpore, že by písomná komunikácia žalovaných akokoľvek zasiahla alebo bola spôsobilá zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu.

3.3.3. V závere skonštatoval, že nemohlo dôjsť k zásahu do osobnosti žalobcu tým, že právny zástupca žalovaného oslovil do veci zainteresované osoby, v tomto prípade súkromné spoločnosti. Skutočnosť, že majú vo svete značnú vážnosť (ak vôbec značnú) je len vyjadrenie, ktoré je z hľadiska právneho posúdenia tejto veci irelevantné. To, že sa vzťah žalobcu s týmito spoločnosťami zhoršil, žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, čo je zjavné aj z toho, že vôbec nepreukázal nárok na nemajetkovú ujmu.

3.3.4. Odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a v prípade, že nebudú dôvody na jeho zmenu, aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

3.4. Žalobca sa k odvolaniu žalovaných v 2. a 3. rade vyjadril podaním zo dňa 19.3.2020.

3.4.1. K pasívnej vecnej legitímácii žalovaných v 2. a 3. rade uviedol, že z listov Dr. I. jednoznačne vyplýva, že dopredu uvádzal právne kroky zo strany žalovaných v 2. a 3. rade ako pôvodných vlastníkov, ku ktorým sa mohli platne a účinne zaviazat' len oni, nie žalovaný v 1. rade, pričom poukázal na výpovede svedkov Dr. I. a žalovanej v 2. rade na pojednávaní dňa 5.3.2019 a L. M. na pojednávaní dňa 21.5.2019. Poukázal tiež na list pána F. F., právneho zástupcu múzea J. P. Getty, ktorý je založený v súdnom spise. V ňom sa pán F. písomnou formou vyjadril k stretnutiu s advokátom Dr. I. konanom dňa 13.9.2016, na ktorom sa tento rakúsky advokát označil za právneho zástupcu všetkých, pôvodne štyroch žalovaných. Dôvodil, že takýto spôsob zastúpenia upravuje mandátna zmluva zakotvená v § 566 a nasl. Obchodného zákonníka, podľa ktorej sa mandatár (žalovaný v 1. rade) zaväzuje, že pre mandanta (žalovaní v 2. a 3. rade) na jeho účet zariadi za odplatu určitú obchodnú záležitosť uskutočnením právnych úkonov v mene mandanta alebo uskutočnením inej činnosti, pričom tento druh zmluvy nevyžaduje na svoju platnosť písomnú formu. Následne podrobne poukazoval na právnu úpravu upravujúcu inštitút mandátnej zmluvy. Uviedol, že z uvedených skutočností vyplýva len jeden racionálny a logický záver a to, že k povereniu Dr. I. zo strany žalovaných v 2. a 3. rade došlo prostredníctvom žalovaného v 1. rade, a preto sa v jeho podaniach od samého začiatku nie náhodou uvádzajú „klienti“ a nie klient.

3.4.2. K právnomu posúdeniu uviedol nasledovné. Výhrada žalovaných v 2. a 3. rade, že súd prvej inštancie bol povinný „nájsť spravodlivú rovnováhu medzi kolidujúcimi právami strán sporu prostredníctvom ich vyvažovania“, je podľa žalobcu v celom rozsahu nedôvodná, nakoľko žalovaní v 2. a 3. rade, ani svedeckými výpoveďami ani inými dôkazmi nepreukázali, že by na ich strane skutočne išlo o ochranu reálnych práv. Dôvodil, že počas celého súdneho konania nedošlo ku konkretizácii, ktoré reálne existujúce a na zákone založené právo vlastníka žalovaní voči žalobcovi uplatňujú pri kontaktovaní a nevhodnej, celkom zjavne neregulárnej, nekorektnej a vysoko neštandardnej komunikácii vo vzťahu k J. P. Getty Trust a aukčnej spoločnosti Sotheby's. Uviedol, že žalovaný v 1. rade nemal žiadny, ani len domnelý právny titul na to, aby sa domáhal z pozície dražobníka umeleckých diel akéhokoľvek odškodnenia vo svoj prospech; takáto motivácia sa v súdnom konaní nielen že nepreukázala, ale ani len netvrdila. Súčasne sa žalovaní v 2. a 3. rade usilovali a naďalej sa podľa vlastných vyjadrení usilujú, dosiahnuť domnelý nárok na „spravodlivé odškodnenie“ za to, že na základe svojich slobodne a nezávisle prijatých rozhodnutí, ktoré urobili ako plne svojprávne osoby majúce k dispozícii pri svojich rozhodnutiach odborné stanoviská, predali bustu pápeža práve žalobcovi za nimi určenú kúpnu cenu. Zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.6.2010, sp. zn. 5

Obo 52/2010. Konštatoval, že na úvahách žalovaných o „spravodlivom odškodnení“ nie je založené žiadne reálne právo voči múzeu J. Paul Getty, ktoré za bustu zaplatilo sumu požadovanú zo strany Sotheby's v mene žalobcu, pričom zároveň žalovanými načrtnutá premisa, aby súd chránil vlastníka pred jeho vlastnými rozhodnutiami, z platného právneho poriadku Slovenskej republiky žiadnym spôsobom nevyplýva. Podotkol, že súd sa s touto okolnosťou vysporiadal primárne v bode 40. rozsudku.

3.4.3. K slobode prejavu uviedol, že táto má celkom jasné hranice, pretože ak človek koná nie v záujme ochrany svojich práv, ale v záujme poškodenia iného subjektu, celkom zjavne nejde o výkon práva, a to s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ďalej dôvodil, že keď žalovaní v 2. a 3. rade tvrdia, že podľa ich názoru je

II. výrok rozsudku nadbytočný, robia tak za existencie ich explicitných vyhlásení priamo pred súdom, že budú v doterajšom konaní vo vzťahu k súčasnému vlastníkovi busty, múzeu J. P. Getty, ďalej aktívne postupovať podobným spôsobom ako doteraz.

3.4.4. V tejto súvislosti zdôraznil, že počas súdneho konania poukázal na početnú súdnu prax, ktorá priaznivo podporuje postavenie žalobcu v tomto súdnom konaní, s ktorou sa vysporiadal aj súd v rozsudku a ktorá odôvodňuje správnosť meritórneho rozhodnutia. Naproti tomu, žalovaní v 2. a 3. rade túto súdnu prax celkom odignorovali a v odvolaní prekladajú len svoje názory, úvahy a domnienky, ktoré sú však s relevantnou súdnu praxou v príkrom rozpore. Žalobca následne zopakoval svoju argumentáciu už uvedenú v žalobe.

3.4.5. K námietke žalovaných v 2. a 3. rade, že z odôvodnenia rozsudku nemožno vyvodit', na základe čoho súd posúdil jednotlivé sporné výroky, čím nedošlo k posúdeniu súvisiacej písomnej komunikácie, poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 9.10.2017, č. k. I. ÚS 498/2017-15. Podľa názoru žalobcu z rozsiahleho odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd sa nesnažil o zjednodušovanie, ale že skutočne mal snahu vyriešiť všetky zásadné okolnosti posudzovaného prípadu a skutočnosť, že toto posúdenie je v neprospech žalovaných v 2. a 3. rade, nezakladá žiadny z odvolacích dôvodov.

3.4.6. K námietke o údajnej absencii odôvodnenia náhrady trov konania žalobca poukázal na bod 43. napadnutého rozsudku, pričom v situácii, keď sa žalobca domáhal troch samostatných výrokov v merite veci a súd pripustil dva z nich a jeden zamietol, tak následný výpočet náhrady trov konania predstavuje čistú matematiku ($100 / 3 \times 2 = 67 \%$).

3.4.7. V závere odvolaciemu súdu navrhol, aby vydal rozhodnutie, ktorým rozsudok v časti napadnutých výrokov I., II. a IV. potvrdí a žalobcovi prizná plnú náhradu trov odvolacieho konania.

3.5. Žalobca sa ďalej k odvolaniu žalovaného v 1. rade vyjadril podaním zo dňa 25.5.2020.

3.5.1. K námietkam žalovaného v 1. rade týkajúcich sa napadnutého výroku II. rozsudku uviedol, že súd žalovanému v 1. rade nezakázal ďalej komunikovať s obchodnými partnermi žalobcu, ako ani ďalej uplatňovať domnelé práva žalovaných k mramorovej buste. K slobode prejavu uviedol, že žalovaný v 1. rade si zjavne neuvedomuje, že vo svojom práve na slobodu slova zašiel príďaleko, pretože tým nedôvodne zasiahol do práv žalobcu.

V situácii, keď žalovaný v 1. rade konal nie v záujme ochrany práv žalovaných, ale v záujme poškodenia žalobcu (vo vzťahu k jeho obchodným partnerom), nemožno prisvedčiť právnomu názoru žalovaného v 1. rade, že by II. výrok rozsudku mal údajne predstavovať neprimeraný zásah do slobody prejavu žalovaného v 1. rade. Namietal, že žalovaný v 1. rade má snahu z individuálnych slov, ktoré majú neutrálny charakter, vyvodit', že k žiadnym zásahom do práv žalobcu nedošlo. Dôvodil, že pokiaľ by však jednotlivé slová a slovné spojenia žalovaný v 1. rade vnímal v ich vzájomnej súvislosti a zohľadnil by ich väzby na celkový obsah jednotlivých listov, dospel by k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie.

3.5.2. K námietke žalovaného v 1. rade, že údajne jednotlivé ospravedlnenia nekorešponujú s listami žalovaných, adresovanými obchodným partnerom žalobcu a ich zástupcom, uviedol, že vyjadrenia vykonané žalovanými prostredníctvom Dr. I. je nevyhnutné vnímať nielen v kontexte použitých výrazov a formulácií, ale aj na základe celkového dojmu z daného vyjadrenia. Nestotožnil sa so záverom žalovaného v 1. rade, že údajne súd neurčil, ktoré z výrokov žalovaných majú „vytvoriť predstavu existencie vážneho problému s vývozom busty“, nakoľko v I. výroku rozsudku sú podľa žalobcu sporné vyjadrenia zachytené celkom jasne a zrozumiteľne. Následne poukázal na jednotlivé body rozsudku súdu prvej inštancie.

3.5.3. V závere odvolaciemu súdu navrhol, aby vydal rozhodnutie, ktorým rozsudok v časti napadnutých výrokov I., II. a IV. potvrdí a žalobcovi prizná plnú náhradu trov odvolacieho konania.

3.6. Podaním zo dňa 13.5.2020 oznámil žalobca súdu prvej inštancie, že Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 25.2.2020, č. k. 8 Co 239/2018-555, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 14.11.2017, č. k. 18 C 85/2016-313, ktorým bola žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu zamietnutá v celom rozsahu.

3.7. Žalovaní v 2. a 3. rade sa k vyjadreniu žalobcu k ich odvolaniu vyjadrili replikou zo dňa 10.8.2020.

3.7.1. K námietkam žalobcu týkajúcim sa pasívnej legitímácie žalovaných v 2. a 3. rade zdôraznili nevyhnutnosť rozlišovania konania v záujme iného subjektu a konania v mene iného subjektu. Dôvodili, že tvrdenia uvádzané vo vyjadrení žalobcu a rozsudku, z ktorých má vyplývať, že by žalovaný v 1. rade, resp. p. I. konali v záujme žalovaných v 2. a 3. rade žiadnym spôsobom nepreukazujú, že by v čase spornej komunikácie z roku 2016 konali aj v ich mene a ak teda žalovaný v 1. rade, resp. p. I. konali v záujme žalovaných v 2. a 3. rade, toto konanie ich priamo nezaväzuje a nemôžu byť zodpovední za akékoľvek následky z toho vyplývajúce. K tvrdeniam žalobcu o mandátnej zmluve uzatvorenej medzi žalovaným v 1. rade a žalovanými v 2. a 3. rade v zmysle Obchodného zákonníka uviedli, že nie je zrejmé, na základe čoho dospel žalobca k tomuto záveru. Dôvodili, že zo žiadneho z dôkazov nevyplýva, že: (i) žalovaní v 2. a 3. rade konali v rámci výkonu podnikateľskej, resp. obchodnej činnosti (a ani nekonali), (ii) existovala dohoda v zmysle § 262 Obchodného zákonníka a (iii) by išlo o „obchodnú záležitosť“. Podotkli, že v rozsudku absentuje akýkoľvek odkaz na mandátну zmluvu, resp. subsumovanie skutkových okolností pod právnu úpravu mandátnej zmluvy podľa Obchodného zákonníka, či akákoľvek právna argumentácia v tomto smere. Uviedli, že súd v bode 34. rozsudku síce použil slovné spojenie „mandát na zastupovanie“, čo však nemožno považovať za právne posúdenie vzťahu ako zmluvných strán mandátnej zmluvy. Dôvodili, že odkazom na mandátnu zmluvu sa žalobca pokúša doplniť obsah rozsudku ohľadom pasívnej vecnej legitímácie žalovaných v 2. a 3. rade aspoň o nejakú právnu argumentáciu. K analogickej aplikácii § 420 Občianskeho zákonníka dôvodili, že ak by aj bolo predmetné ustanovenie v tomto prípade aplikovateľné, zo zisteného skutkového stavu nevyplýva, že žalovaný v 1. rade, resp. p. I. boli použítí žalovanými v 2. a 3. rade, keďže v čase napísania sporných listov nekonali v ich mene, ale len v ich záujme v zmysle snahy im pomôcť. Ďalej dôvodili, že je nevyhnutné rozlišovať situácie, kedy sa použije určitá osoba podnikateľom (či už právnickou alebo fyzickou osobou) pri výkone podnikateľskej činnosti a fyzickou osobou pri obstaraní súkromnej záležitosti, pričom pre konštatovanie použitia určitej osoby fyzickou osobou bez súvislosti s výkonom jej podnikateľskej činnosti musia byť splnené jednoznačne prísnejšie kritériá, keďže použitie inej osoby podnikateľskými subjektmi je relatívne podrobne regulované. Vzhľadom na to, že nie každé konanie v záujme inej osoby je realizované v zastúpení fyzickej osoby (v jej mene), najmä v prípadoch zásahov do osobnosti by to mohlo mať neproporčné následky vo vzťahu k osobe, v koho záujme sa koná, najmä ak by takáto (ne)použitá osoba konala určitým spôsobom bez vedomia danej fyzickej osoby. Namietali, že ak by sa aj v danom prípade jednalo o ich zastúpenie, stále by nešlo o prípad ich zodpovednosti, pretože obsah spornej komunikácie by jednoznačne predstavoval exces, tak ako žalovaní v 2. a 3. rade namietajú v odvolaní.

3.7.2. K nesprávnemu právnomu posúdeniu a nedostatočnému odôvodneniu rozsudku zopakovali svoju argumentáciu už uvedenú v predchádzajúcich vyjadreniach. K argumentu žalobcu, že predmetom komunikácie bol iba „domnelý nárok“, uviedli, že tento nie je dôvodom na to, aby sa predmetná komunikácia nemohla považovať za realizáciu práva na slobodu prejavu. Dôvodili, že žalobca prehliada, že predmetom sporu nie je otázka, či existovalo právo komunikovať ohľadom spravodlivého odškodnenia, ale to, či obsah predmetnej komunikácie zasahuje do práva žalobcu na ochranu osobnosti. Ak by aj právo na spravodlivé odškodnenie žalovaných neexistovalo, stále to neznamená, že by takouto komunikáciou automaticky došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu. Následne opätovne poukázali na potrebu aplikácie tzv. testu proporcionality. Namietali, že argumentácia žalobcu sa vôbec nedotýka tvrdení žalovaných v 2. a 3. rade uvedených v odvolaní. Zároveň, že sa žalobca nijako nevyjadril k ich argumentu, že výrok II. rozsudku je v rozpore s odôvodnením rozsudku, ako ani k zásadným nedostatkom vo formulácii ospravedlnení. Ďalej podotkli, že drvivú väčšinu obsahu rozsudku tvorí opis priebehu sporu a skutkového stavu, citovanie právnych predpisov a všeobecne známe právne vety, bežne uvádzané aj v iných podobných rozhodnutiach, ktoré teda nepredstavujú aplikáciu právneho predpisu na konkrétny skutkový stav. Namietali, že jadrom právneho posúdenia je práve aplikácia určitej právnej normy na konkrétny zistený skutkový stav, pričom právne posúdenie v rozsudku pri mnohých otázkach úplne chýba, je nejasné a sotva možno z odôvodnenia zistiť myšlienkový postup súdu. Rozsudok teda podľa žalovaných v 2. a 3. rade síce z kvantitatívneho hľadiska rozsiahly je, samotné právne posúdenie však už určite nie, a kvalitatívne nezodpovedá základným požiadavkám na odôvodnenie rozhodnutia.

3.7.3. Taktiež namietali argument žalobcu, ktorým obhaja neodôvodnenie priznanej náhrady trov konania vo výške 67 %. Podľa názoru žalovaných v 2. a 3. rade aj postup, ktorý označuje žalobca ako „čistá matematika“ vyžaduje odôvodnenie, nakoľko nie je zrejmé, prečo by sa mal úspech v spore posudzovať rýdzo kvantitatívnym prístupom, a prečo by jednotlivým rôznym výrokom majúcim rôznu povahu mala byť prisudzovaná rovnaká váha. Následne žalovaní v 2. a 3. rade zopakovali svoju argumentáciu už uvedenú v predchádzajúcich vyjadreniach.

3.8. Žalovaný v 1. rade sa k vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu vyjadril replikou zo dňa 24.8.2020.

3.8.1. Namietal, že skutočnosť, že žalobca považuje práva žalovaných v 2. a 3. rade na spravodlivé vyrovnanie za domnelé, by mu nemalo dávať právo obmedziť ich v akejkoľvek aj pozitívnej alebo minimálne neutrálnej právne-teoretickej komunikácii a to dokonca formou súdneho rozhodnutia. Dôvodil, že predmetom súdneho konania neboli práva žalovaných v 2. a 3. rade na spravodlivé vyrovnanie, ale osobu žalobcu údajne znevažujúce vyjadrenia žalovaných ohľadne nadobudnutia predmetného umeleckého diela. Následne zopakoval svoju argumentáciu už uvedenú v predchádzajúcich vyjadreniach.

3.9. K replikám žalovaných sa žalobca vyjadril vyjadrením zo dňa 16.11.2020.

3.9.1. K tvrdeniam žalovaného v 1. rade uviedol, že žalovaný v 1. rade iba zopakoval dôvody, na ktorých založil odvolanie, pričom k týmto sa žalobca vyjadril už podaním zo dňa 25.5.2020. Namietal, že žalovaný v 1. rade sa s týmito protiargumentmi žalobcu nevysporiadal. Tieto svoje argumenty žalovaný v 1. rade navyiac predložil súdu až po meritórnom rozhodnutí vo veci samej, v rozpore s povinnosťou tvrdenia a dôkazného bremena. Dôvodil, že žalovaný v 1. rade v rámci odvolacieho konania poukazuje na skutočnosti, na ktoré mohol poukázať už počas súdneho konania, avšak tak bez primeraného dôvodu neurobil. Podľa žalobcu žalovaný v 1. rade predkladá súdu argumenty, ktoré možno nazvať novotami.

3.9.2. K tvrdeniam žalovaných v 2. a 3. rade uviedol, že zvolili rovnakú procesnú taktiku ako žalovaný v 1. rade, keď počas súdneho konania prezentovali všeobecné a nekonkrétne argumenty ohľadom neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu, pričom sa hlbšie venovali výlučne otázke svojej pasívnej vecnej legitímácie. Konštatoval, že žalovaní v 2. a 3. rade sa domnievajú, že len preto, že sú fyzickými osobami, údajne nie je možné, aby uzatvorili so spoločnosťou SOGA (žalovaným v 1. rade) mandátnu zmluvu. Dôvodil, že keďže žalovaný v 1. rade je právnickou osobou a tým, že pre nich konal primárne v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, sú námietky žalovaných v tomto ohľade úplne irelevantné. Žalobca ich vníma výlučne ako snahu odvrátiť pozornosť od výpovedí štyroch osôb (svedkov Dr. I. a L. M., žalovanej v 2. rade a žalovaného v 3. rade), z ktorých vo svojom súhrne celkom nepochybné vyplýva to, že od samého začiatku bol Dr. I. poverený konať v mene žalovaných v 2. a 3. rade. Poukázal na zásadu súkromného práva: „Nemo turpitudinem suam allegans auditor“ - nikto nemôže ťažiť z vlastnej nepoctivosti, pričom žalobca vyhodnotil rozsiahle vyjadrenia žalovaných obsiahnuté vo vyjadrení ohľadom údajnej absencie pasívnej legitímácie žalovaných v 2. a 3. rade ako účelové. Nestotožnil sa s tvrdením žalovaných v 2. a 3. rade, že údajne rozsudok neobsahuje „prakticky žiadnu právnu argumentáciu“ ohľadom pasívnej legitímácie žalovaných v 2. a 3. rade, pričom citoval časť rozsudku týkajúcu sa pasívnej legitímácie žalovaných v 2. a 3. rade.

3.9.3. Ako zmätočné vníma námietky žalovaných v 2. a 3. rade, že žalobca údajne „prehliada, že predmetom sporu nie je otázka, či existovalo právo komunikovať ohľadom spravodlivého odškodnenia, ale to, či obsah predmetnej komunikácie zasahuje do práva žalobcu na ochranu osobnosti“, nakoľko žalobný návrh, ani výrok rozsudku neznie na zákaz komunikácie žalovaných s tretími subjektmi, ale na zákaz komunikácie s týmito subjektmi spôsobom nedôvodne zasahujúcim do osobnostných práv žalobcu.

3.9.4. K údajnej nevykonateľnosti rozsudku uviedol, že túto žalobca vníma výlučne ako prejav nevôle žalovaných ospravedlniť sa žalobcovi za svoje nenáležité konanie. Žalobca považoval za vylúčené, aby v určenej lehote žalovaní neboli objektívne spôsobilí podpísať text, ktorý tvorí výrok rozsudku. Dôvodil, že ide o taký krátky text, že každý úradný prekladateľ ho vie zvládnuť preložiť za pár hodín, pričom sa od žalovaných neočakáva, že budú v danej lehote preukazovať doručenie ospravedlnenia určeným adresátom, ale že preukážu potvrdenie o tom, že ospravedlnenie bolo týmto určeným adresátom skutočne zaslané.

3.9.5. Ďalej poukázal na skutočnosť, že v tomto prípade bol súd prvej inštancie povinný skúmať viaceré kritériá, ktoré vyplývajú aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, a to: a) status žalobcu ako osoby, ktorá sa domáha súdnej ochrany svojich osobnostných práv, b) obsah a formu prejavu, c) status autora prejavu a d) úmysel, cieľ a motív autora prejavu. Namietal, že žalovaný v 1. rade len hľadá spôsob ako sa liberovať z protiprávneho konania voči žalobcovi, keď zdôrazňuje individuálnosť jednotlivých výrokov a slov bez zohľadnenia ostatných rovnako dôležitých kritérií, ktoré bolo potrebné podrobiť posúdeniu, a na ktoré súd prvej inštancie aj prihliadal, či to bola osoba žalobcu (kupujúci busty), forma prejavu (viaceré listy obchodným partnerom žalobcu), status autora prejavu (predávajúci busty) ako aj úmysel, cieľ a motív autora prejavu (cielená škandalizácia kupujúceho a procesu kúpy na účel zabezpečenia vlastného neoprávneného prospechu žalovaných z obchodného vzťahu žalobcu s tretími osobami, ktorým boli listy adresované). Dôvodil, že na to, aby žalovaní uplatňovali svoje domnelé práva voči nadácii J. P. Getty a spoločnosti Sotheby's, a teda vo vzťahu k obchodným partnerom

žalobcu, vôbec nebolo potrebné akýmkoľvek spôsobom informovať o osobe žalobcu a jeho konaní. Podľa žalobcu, ak by žalovaní chceli byť v tejto svojej komunikácii korektní, vyhli by sa zmienke o svojich domnienkach o osobe žalobcu a sústredili by sa na obsah svojho domnelého práva. Ďalej namietal, že domáhanie sa vlastníckeho práva, ktoré pôvodný vlastník stratil na základe vlastného riadneho, platného a v celom rozsahu skonzumovaného právneho úkonu, a to prostredníctvom osočovania tretej osoby, celkom zjavne nie je výkonom práva, ktorému by sa mala poskytnúť súdna ochrana. Tvrdenie, že súd sa mal koncentrovať výlučne na jedno z potrebných hodnotiacich kritérií v situácii, keď počas konania na súde prvej inštancie žalovaní nevzniesli kvalifikovaný argument, ktorý by si vyžadoval osobitné posúdenie a hodnotenie súdom, nezakladá legitímny dôvod na úspešnosť odvolania. Následne zopakoval svoju argumentáciu už uvedenú v predchádzajúcich vyjadreniach, pričom poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 199/09, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 110/07, rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 358/09, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. I Sžr 38/2011, poukázal na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“.

3.10. Ďalšie vyjadrenia do konania predložené neboli.

4. Odvolací súd preskúmal vec na podklade včas podaných odvolaní, súc pritom viazaný ich rozsahom a dôvodmi [§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len C.s.p.], na jej prejednanie nariadil pojednávanie (§ 385 ods. 1 C.s.p.), zopakoval dokazovanie listinným obsahom spisu, vyjadrením strán sporu, a na základe nižšie uvedených skutkových záverov vyvodil, že odvolaniu žalovaného v 1. rade, ako aj odvolaniu žalovaných v 2. a 3. rade je potrebné priznať úspech.

5.1. Odvolací súd z predloženého spisu zistil, že žalobca sa dňa 23.9.2014 zúčastnil na 118. jesennej aukcii organizovanej žalovaným v 1. rade, ktorý sa ako obchodná spoločnosť zaoberá (okrem iného) organizáciou dražieb umeleckých diel, obchodovaním so starožitnosťami a prevádzkovaním galérií. Žalovaní v 2. až 4. rade, ako dedičia B. N., po jeho smrti v roku XXXX nadobudli do svojho podielového spoluvlastníctva mramorovú bustu pápeža. Túto od roku 2013 ponúkali na predaj prostredníctvom žalovaného v 1. rade. Žalobca na uvedenej dražbe kúpil tri umelecké diela, a to dva obrazy a bustu pápeža. Za diela mu žalovaný v 1. rade vystavil spoločnú faktúru č. XXX/XXXX zo dňa 24.9.2014, ktorú žalobca riadne uhradil. Busta pápeža bola na dražbe predávaná ako dielo podľa L. D. W., čiže ako replika, a ako také ho aj žalobca nadobudol. Následne sa rozhodol preveriť, aký je skutočný pôvod busty a z toho dôvodu oslovil odborníkov zaoberajúcich sa talianskym barokovým umením za účelom overenia pravosti kúpenej mramorovej busty pápeža, a to C. F. - riaditeľa barokového múzea v Palazzo Chigi di Ariccia v Taliansku, Y. O. z medzinárodnej aukčnej siene Sotheby's a T. U. z medzinárodnej aukčnej siene Christie's. Títo sa postupne vyjadrili, že sa podľa ich názoru jedná o originálne dielo L. D. W. vyrobené v 17. storočí, pričom ako prvý svoj názor po vykonaní rešerše potvrdil v komplexnom stanovisku p. C. F.. V žalobe dôvodil, že počas kúpy busty na aukcii nemal vedomosť o tom, že sa jedná o originál diela. Žalobca poveril medzinárodnú aukčnú spoločnosť Sotheby's, so sídlom: 34-35 New Bond Street, Londýn, W1A 2AA, Spojené kráľovstvo, aby pre neho zabezpečila zreštaurovanie a poistenie diela, a následne aj sprostredkovala na medzinárodnom trhu predaj diela formou priameho oslovenia vytipovaných záujemcov, pričom za týmto účelom s ňou uzatvoril mandátnu zmluvu. Súčasne jej udelil dňa 3.12.2014 splnomocnenie na zastupovanie pred Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky v správnom konaní o udelení povolenia na vývoz diela v rámci colného územia Európskej únie. Na základe žiadosti zo dňa 16.12.2014 o udelenie povolenia na vývoz diela vydalo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky dňa 16.1.2015 vývozné povolenie žalobcovi a dielo bolo následne vyvezené v rámci colného územia Európskej únie a uskladnené v priestoroch Sotheby's v Londýne, Spojené kráľovstvo. Dňa 12.6.2015 došlo k uzatvoreniu zmluvy o predaji diela medzi Sotheby's ako zástupcom žalobcu a predávajúcim a múzeom J. P. Getty v Los Angeles, Kalifornia, USA ako kupujúcim. Kúpna cena bola vyššia ako bola cena, za ktorú žalovaní v 2. až 4. rade predali dielo žalobcovi.

5.2. O vyššie uvedených skutočnostiach sa žalovaní dozvedeli v lete 2015 z médií. Z výpovede svedka L. M. (konateľ žalovaného v 1. rade v čase predaja busty žalobcovi žalovanými v 2. až 4. rade, na aukcii organizovanej žalovaným v 1. rade, a následne predaja busty žalobcom spoločnosti J. P. Getty) na pojednávaní konanom dňa 21.5.2019 vyplynulo, že sa snažil pomôcť žalovaným v 2. až 4. rade, aby došlo k nejakému vyrovnaniu. Uviedol, že sa v tomto duchu s nimi dohodol, že poverujú žalovaného v 1. rade, aby našiel spôsob, ako k tomu dôjsť. Zároveň mali podpísanú dohodu o spolupráci, ktorá mala viesť k zabezpečeniu predmetného vyrovnania v prospech žalovaných v 2. až 4. rade a že žalovaný v 1. rade ich v uvedenom môže zastupovať. Žalobca ku svojej žalobe a k svojmu vyjadreniu zo dňa 1.3.2018 doložil korešpondenciu medzi žalovaným v 1. rade, resp. jeho právnym zástupcom p. Y. I. a

právnym zástupcom J. Paul Getty Trust p. F. M. F.. Žalobca mal za to, že predmetnou korešpondenciou bolo zasiahnuté do jeho osobnostných práv.

5.3. Listom zo dňa 29.1.2016 (priložený žalobcom k žalobe) žalovaný v 1. rade kontaktoval nadáciu The J. Paul Getty Trust, ktorá Múzeum J. P. Getty spravuje. Žalovaný v 1. rade v liste (okrem iného) uviedol: „ ... Keď sa nám busta dostala do rúk, nemali sme k dispozícii absolútne žiadne informácie o nej, nakoľko pozostalí nemali o pôvode busty od W. žiadnu vedomosť. Naša aukčná spoločnosť urobil všetko pre zistenie umeleckej kvality tejto busty ako aj pre potvrdenie jej pôvodu. Naša aukčná spoločnosť však nemohla so žiadnou mierou istoty určiť, že túto bustu je možné prisúdiť slávnemu renesančnému sochárovi L. D. W. (1598 - 1680). V dôsledku týchto nejasností bola busta predaná iba za 26.880 EUR (namiesto za milióny, ktoré bola hodná) za pochybných okolností kupujúcemu, ktorého konanie je do určitej miery podozrivé. Na základe priebehu nasledujúceho predaja busty trustu J. Paul Getty Trust sa môžeme len domýšľať, že kupujúci mal informácie o tejto buste, ktoré neposkytol nášmu aukčnému domu, v dôsledku čoho dediči a náš aukčný dom utrpeli značné straty. Ide o jednoznačne porušenie zásady contra bonos mores, ktorá je súčasťou medzinárodného práva a právneho poriadku viacerých iných jurisdikcií. V dôsledku skutkovej podstaty opísanej vyššie

- Slovenská republika medzitým zrušila povolenie na vývoz a začala trestné konanie za účelom preskúmania udelenia povolenia na vývoz pre Pápeža Pavla V. [sic];
- dediči sú pripravení podať žalobu na príslušnom slovenskom súde voči kupujúcemu, ktorou napadnú platnosť kúpnej zmluvy a zodpovedajúceho pochybného vlastníckeho práva;

...

Čo sa týka multilaterálneho rámca pre repatriáciu busty do Slovenskej republiky, odvolávame sa na

- Dohovor UNESCO o opatreniach zakazujúcich a zabraňujúcich nedovolený dovoz, vývoz a prevod vlastníctva kultúrnych hodnôt (Paríž, 14. novembra 1970);
- Dohovor UN1DROIT o ukradnutých alebo nezákonne vyvezených kultúrnych predmetoch (Rím, 24. júna 1995);

- Medzinárodný etický kódex UNESCO pre obchodníkov s kultúrnymi hodnotami (1999).

J. Paul Getty Trust mal prístup k nášmu katalógu aukcie z 23. septembra 2014. Riadne vykonanou previerkou bolo možné objaviť katalóg aukcie a jeho obsah. 2 katalógu jasne vyplýva, že busta sa odhadovala byť kópiou z približne roku 1880. Busta bola ponúknutá za vyvolávaciu cenu 24.000 EUR. Trustu J. Paul Getty Trust bola oznámená kúpa za celkovú cenu 26.880 EUR. Bolo zjavne podozrivé, že táto kúpa je odporovateľná a vlastnícke právo nie je platné. Je to výsledok tak porušenia bonos mores zo strany kupujúceho ako aj hrubého nepomeru medzi skutočnou hodnotou busty a veľmi nízkou cenou. Odvolávam sa na § 23 Zákona Spojeného kráľovstva o predaji tovaru z roku 1979, kapitola 54. J. Paul Getty Trust teda nemohol nadobudnúť platné vlastnícke právo k buste. Absentovali predpoklady pre konanie v dobrej viere. ...“. Žalovaný v 1. rade následne v závere listu navrhol spoločné osobné stretnutie, buď v Kalifornii, alebo Európe, pričom v Európe navrhli využiť kanceláriu právneho zástupcu p. Y. I. z firmy ART LAW BUSINESS vo Viedni.

5.4. Žalobca ďalej k žalobe priložil aj list zo dňa 24.3.2016 od J. Paul Getty Trust adresovaný žalovanému v 1. rade, ktorým nadácia odpovedala prostredníctvom svojho právneho zástupcu pána F. M. F., a to: „Na základe dostupných informácií nemáme za to, že by voči nášmu klientovi existoval akýkoľvek nárok. Trust J. Paul Getty Trust nadobudol riadne a platné vlastnícke právo a nemá žiaden dôvod pochybovať o platnosti transakcie, ktorú uzavrel. Ak by ste si predsa len želali prediskutovať uvedenú záležitosť (aj keď nie je pravdepodobné, že názor nášho klienta na ňu sa zmení), náš klient na znak dobrej vôle súhlasí s tým, aby sme sa (bez toho, aby tým bola dotknutá právna alebo skutková podstata) s Vami v jeho mene stretli vo Viedni a vypočuli si Vaše stanovisko k veci. Dajte nám prosím vedieť, či si želáte zorganizovanie takéhoto stretnutia.“

5.5. Z vyjadrení strán sporu, ako aj z výpovede svedka Y. I. na pojednávaní dňa 5.3.2019 vyplynulo, že žalovaný v 1. rade následne udelil Y. I. plnú moc zo dňa 27.7.2016 (a to výlučne na rok 2016 a prvých 6 mesiacov roka 2017) na právne zastupovanie v predmetnej veci. V rámci svojej výpovede uviedol aj to, že ho žalovaný v 1. rade poveril, aby sa skontaktoval so spoločnosťou J. P. Getty a Sotheby's, za účelom získania riešenia pre súrodencov N.. Konal na základe splnomocnenia žalovaného v 1. rade, od ktorého mal aj všetky informácie, pričom sa vo svojej komunikácii vyjadroval o klientoch v množnom čísle, pretože sa so žalovaným v 1. rade usiloval o hľadanie riešenia pre dedičov N. (žalovaní v 2. až 4. rade). Obsah komunikácie bol síce odsúhlasený len zo strany žalovaného v 1. rade, avšak tento zastupoval výlučne záujmy žalovaných v 2. a 4. rade. Následne p. I. zaslal p. F. list zo dňa 8.9.2016 (taktiež priložený k žalobe ako dôkaz), z ktorého (okrem iného) vyplýva: „ ... Myslím si, že Getty by mohla mať záujem na tom, aby sa vyhla permanentnej škvrne na povesti sochy.

Moji klienti sa už bránia (na súde) voči platnosti v tom čase zrealizovanej kúpy busty zo strany p. L., čo má pravdepodobne tiež dopad na titul Vášho klienta. Skutočnosti na posúdenie:

(1) Moji klienti sú pripravení zabezpečiť Getty riadne vlastnícke právo platné v každom ohľade, a to za čestnú náhradu vzniknutej škody.

(2) Moji klienti poskytnú informácie o pôvode sochy, ktoré boli medzitým zistené, a poskytnú podporu pri získavaní povolenie na vývoz od Slovenského orgánu ochrany kultúrneho dedičstva [s/c] (ktoré busta aktuálne nemá).

(3) Pokiaľ by si Getty uplatňoval nároky voči pánovi L., moji klienti by boli pripravení podporiť výkon takýchto nárokov. Pochybná skoršia transakcia (za cenu 24.000 EUR) ako aj problematický vývoz sochy zo Slovenska by mohli poskytnúť základ napr. pre zníženie kúpnej ceny.

...

Pri nadobúdaní busty Getty vedel alebo s odkazom na zdroje musel vedieť, že

...

(3) kúpu zo strany pána L. za 24.000 € môžu sudy zneplatniť v dôsledku morálnych Štandardov alebo zodpovedajúcich právnych pravidiel (kľúčové slovo „laesio enormis“)-,

(4) povolenie na vývoz znelo iba kópiu z obdobia okolo roku 1880 od Berninlo [sic] a nie na originál od Berniniho; vývoz zo slovenskej republiky preto nebol zákonný.

Pre informačné účely uvádzam, že na príslušnom súde v Bratislave bola podaná žaloba o určenie neplatnosti kúpy busty zo strany pána L.. Medzičasom navyše Slovenský orgán ochrany kultúrneho dedičstva [sic] zrušil povolenie na vývoz (ktoré bolo v každom prípade udelené iba pre kópiu z obdobia okolo roku 1880) Prebieha trestné konanie voči úradníkom, ktorí sú zodpovední za vydanie povolenia na vývoz a za vykonanie vývozu.“

5.6. Následne malo múzeum J. P. Getty informovať o predmetných skutočnostiach spoločnosť Sotheby's a žalovaní mali pokračovať v komunikácii aj so Sotheby's. K žalobe žalobca priložil e-mail zo dňa 8.9.2016 od p. I. adresovaný zamestnankyniam Sotheby's, v ktorom uviedol: „Odvolaám sa na Vaše e-maily z 25. augusta a 5. septembra 2016. Moji klienti nakontakovali Getty Museum, pretože vyššie uvedená socha sa nachádza v ňom. Busta bola v roku 2014 predaná za 24.000 € plus poplatky, socha však samozrejme predstavuje podstatne vyššiu hodnotu. Moji klienti sú si istí, že Vaša vysoko rešpektovaná inštitúcia môže poskytnúť pomoc, aby došlo k náhrade vzniknutej škody. Dajte mi prosím vedieť, či v zásade existuje ochota pomôcť v tejto veci.“

5.7. K vyjadreniu zo dňa 1.3.2018 žalobca priložil list od p. Polaka adresovaného právnenému zástupcovi žalobcu zo dňa 9.1.2017, v ktorom sa uvádza: „Dňa 13. septembra 2016 sa dostavili do mojej kancelárie (i) právnik Dr. I., so sídlom vo Viedni, ktorý uviedol, že zastupuje tak spoločnosť SOGA ako aj dedičov (hoci podľa mňa to potenciálne predstavuje vážny konflikt), (ii) L. M., riaditeľ spoločnosti SOGA, a (iii) prekladateľ a počas stretnutia, ktoré obe strany označili ako stretnutie bez nepriaznivého dopadu na právnu pozíciu strán, uviedli, že:

- nechcú uplatniť nároky voči Getty; povedali, že s každým, vrátane Getty, chcú dospieť k mimosúdnenému riešeniu.

- napriek tomu, že som ich k tomu vyzval, nešpecifikovali, a neboli schopní špecifikovať, žiaden základ nároku voči Getty.

- uviedli (keď som sa ich na to opýtal), že dediči (a predchádzajúci vlastníci) sa zaujímajú výlučne o peniaze; dediči nemajú žiaden záujem o vrátenie busty.

- povedali nám, že L. žalujú v Bratislave, ale že súdny spor je iba vo svojej úvodnej fáze (bez špecifikácie podrobností tohto nároku).

- voči Getty si neuplatnili žiaden nárok ani nevyslovili žiadne želanie. Výslovne potvrdili, že Getty nie je možné z ničoho obviňovať, že Getty nespôsobila žiadnu škodu ani sa žiadnym iným spôsobom „nesprávne nevhodne“ (či už právne alebo morálne).

Vzhľadom na to, že nedošlo k špecifikovaniu žiadnych nárokov, Getty nevidel žiaden dôvod, aby sa čímkol'vek z toho ďalej so spoločnosťou SOGA a/alebo dedičmi zaoberal a záležitosti sme sa odvtedy nijako nevenovali. Ak mi k tomu klient udelí súhlas a dopočujem sa niečo nové, poskytnem Vám aktuálne informácie; o to isté zdvorilo žiadam aj Vás čo sa týka vývoja sporu v Bratislave.“

5.8. K vyjadreniu zo dňa 1.3.2018 žalobca priložil aj list p. I. zo dňa 16.1.2017 adresovaný p. F., v zmysle ktorého: „... odkazujem na naše rokovanie zo dňa 13.09.2016 vo Vašej kancelárii, na ktorom sa zúčastnil aj zástupca môjho klienta aukčnej spoločnosti SOGA, Bratislava, pán L. M.. V rámci rozhovoru ste vyjadrili požiadavku na určenie sumy, ktorou by mohla byť nahradená škoda, ktorá vznikla ako dôsledok predaja busty hlboko pod jej cenu. V mene SOGA týmto uvedenej požiadavke vyhoviem. SOGA sa v záujme pôvodných predávajúcich usiluje sprostredkovať dohodu, ktorá by mohla mať nasledujúce znenie:

1. J. Paul Getty Trust uhradí sumu vo výške 4 000 000 EUR k rukám spoločnosti SOGA.
2. Výmenou za to uznajú pôvodní predávajúci neobmedzené a bezchybné vlastnícke právo J. Paul Getty Trust k buste pápeža Pavla V od W..
- a 3. Pôvodní predávajúci vezmú späť príslušnú žalobu.
4. Pôvodní predávajúci zo všetkých síl podporia J. Paul Getty Trust pri uplatňovaní prípadných nárokov voči pánovi I. L..
5. Pôvodní predávajúci poskytnú informácie o proveniencii busty.
6. Pôvodní predávajúci budú zo všetkých síl presadzovať na úradoch Slovenskej republiky dosiahnutie platného exportného povolenia pre originál od W..
7. Pôvodní predávajúci budú garantovať mlčanlivosť o docielenej dohode.

Uvádzam, že tento návrh je zo strany SOGA uskutočnený bez prejudikovania a pre pôvodných predávajúcich nie je záväzný. Ako viete, na súde v Bratislave je podaná žaloba ohľadne zrušenia predaja busty. V dôsledku rozdielu medzi zaplatenou kúpnu cenou a skutočnou hodnotu umeleckého diela, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi, tento obchod z roku 2014 neobstojí. Rovnako podľa práva Spojených štátov amerických je na základe extrémne objektívneho narušenia rovnováhy (unconscionability doctrine) možné predpokladať neplatnosť predaja. Podobne aj v Anglicku. K uvedenému tiež pristupuje skutočnosť, že v zmysle udeleného povolenia na export, bol povolený len vývoz (bezvýznamného) diela z 19. storočia. Povolenie na vývoz bolo vydané na bustu: „...podľa L. D. W., od neznámeho talianskeho sochára...z času okolo roku 1880...“ (Originálny text: „...busta pápeža Pavla V. podľa L. D. W., od neznámeho talianskeho sochára... z obdobia okolo roku 1880...“). V prílohe kópia povolenia na export. Je mimoriadne závažné, že kupujúci, pán I. L., v súvislosti s vývozom zo Slovenskej republiky, disponoval dvomi posudkami, a to od významného odborníka zo Sotheby's pána Y. O., ako aj od experta na W. pána C. F., ktoré bez akýchkoľvek pochybností potvrdili L. D. W. ako autora busty. Vývoz sa tak uskutočnil s plnou vedomosťou o tom, že chýba príslušné povolenie! Kto všetko mal na týchto pochybných postupoch podiel ešte ostáva na objasnenie. Ako však bolo opísané, Váš klient ako jedna najvýznamnejších a najkompetentnejších umeleckých inštitúcií na svete mal pri riadnom audite zaznamenať tak rozpor zmluvnej transakcie s dobrými mravmi ako aj skutočnosť, vývoz bol zakázaný. Odvolávanie sa na dobrú vieru je preto vylúčené. J. Paul Getty Trust nemôže mať záujem na dlhodobej držbe tak známeho umeleckého diela na základe obzvlášť pochybných skutočností a právneho stavu. Odôvodnenie sumy navrhutej podľa bodu 1: Pán I. L. nemôže Vášmu klientovi zabezpečiť vlastnícky titul. J. Paul Getty Trust by bol podľa uvedeného oprávnený požadovať späť zaplatenú kúpnu cenu. Podľa dostupnej informácie to bolo 33 000 000 US-\$ (vrátane provízie). Dá sa vychádzať z toho, že táto suma reprezentuje trhovú cenu umeleckého diela. V porovnaní s tým predkladá SOGA na diskusiu značne zníženú sumu 4 000 000 EUR, pretože J. Paul Getty Trust by musel dosiahnuť dohodu zrejme aj s pánom I. L. a Sotheby's. Možno Vášmu klientovi nie je známy vyššie uvedený posudok od Sotheby's z 25.11.2014, a najmä v ňom uvedené ocenenie busty. V prípade ak si želáte, môžem Vám poskytnúť jeho kópiu. Budem so záujmom očakávať Vašu odpoveď a pre poriadok si poznačujem termín 31.01.2017.“

5.9. V júli 2017 žalovaní v 2. a 3. rade udelili Y. I. splnomocnenie, čo Y. I. na pojednávaní dňa 5.3.2019 odôvodnil tým, že spoločnosť J. P. Getty s ním bez tejto plnej moci odmietala komunikovať.

5.10. Pokiaľ ide o námietku absencie pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaných v 2. a 3. rade, odvolací súd konštatuje, že sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie. Na tomto mieste odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (bod 34. odôvodnenia) a nad rámec uvedeného dodáva nasledovné. Odvolací súd poukazuje na výpoveď svedka Y. I. zo dňa 5.3.2019, ktorý skonštatoval, že konal na základe splnomocnenia žalovaného v 1. rade a vo svojej komunikácii sa vyjadroval o klientoch v množnom čísle, pretože žalovaný v 1. rade sa usiloval o hľadanie riešenia pre žalovaných v 2. až 4. rade. Svedok zároveň skonštatoval, že obsah komunikácie bol síce odsúhlasený len zo strany žalovaného v 1. rade, tento však zastupoval výlučne záujmy žalovaných v 2. až 4. rade. Na otázku právneho zástupcu žalovaných v 2. a 3. rade: „... prečo v jeho liste z 8.9.2016 adresovanom pánovi F. používate pojem klienti v množnom čísle?“ uviedol, že je to možno nejaká nepresnosť, ale na mysli mal iba žalovaného v 1. rade. Ďalej však uviedol, že uznáva, že list je možno nešťastne formulovaný. Tiež však poznamenal, že žalovaný v 1. rade ho informoval, že má poverenie od dvoch dedičov, pričom poverenie bolo p. I. dané k nahliadnutiu. Odvolací súd konštatuje, že P. I. ako osoba s kvalifikáciou v odbore právo tak mal mať vedomosť, že zastupuje klienta (žalovaného v 1. rade), ktorý zastupuje iných klientov (žalovaní v 2. až 4. rade). Následne vo výpovedi uviedol, že v júli 2017 mu žalovaní v 2. a 3. rade udelili plnú moc z dôvodu, že spoločnosť J. P. Getty Trust s ním nechcela komunikovať, pokiaľ nebude mať predmetné plné moci. Odvolací súd konštatuje, že udelením predmetných plných mocí len dodatočne preukázali, že ho splnomocnili a konal v ich mene už predtým.

Odvolačný súd mal na základe tejto výpovede za preukázané, že svedok konal v mene žalovaných v 2. až 4. rade. Túto skutočnosť potvrdzuje aj konanie žalovaných v 2. a 3. rade, ktorí mu následne udelili predmetné plné moci, čím v podstate „uznali“, že svedok v komunikácii so spoločnosťou J. P. Getty Trust vystupuje ako ich právny zástupca. Žalovaná v 2. rade na pojednávaní dňa 5.3.2019 (bezprostredne po výpovedi p. I.) uviedla, že s výpoveďou p. I. súhlasí. Z nahrávky z predmetného pojednávania vyplýva, že žalovaná v 2. rade uviedla: „Pokiaľ ide o bližšiu dohodu (pozn. v zápisnici z pojednávania nesprávne prepísané ako vyššiu dohodu)“, o krokoch pána M., o tom sme spolu nehovorili, nakoľko po vývoze busty nastala veľká trma v spoločnosti.“ Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že vo vyjadrení žalovaných v 2. a 3. rade zo dňa 20.2.2019 (vypracované právnym zástupcom žalovaných v 2. až 4. rade) v bode [9] dôvodili, že žalovaná v 2. rade neudelila Dr. I. žiadne plnomocenstvo (č. I. 425). Následne však na pojednávaní dňa 5.3.2019 uviedla, že súhlasí s výpoveďou p. I., ktorý, okrem iného, uviedol, že žalovaná v 2. rade mu udelila plnú moc v júli 2017. Zároveň na pojednávaní boli doložené súhlasy žalovaných v 2. a 3. rade s pozbavením mlčanlivosti advokáta p. I. podľa ustanovenia § 23 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, za účelom poskytnutia jeho svedeckej výpovede na pojednávaní dňa 5.3.2019. Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že v zmysle ustanovenia § 23 ods. 2 prvej vety predmetného zákona, pozbaviť advokáta povinnosti zachovávať mlčanlivosť môže klient a po smrti či zániku klienta iba jeho právny nástupca. Z uvedeného rozporu v právnej argumentácii žalovanej v 2. rade odvolaciemu súdu rezultuje, že námietka pasívnej vecnej legitímácie zo strany žalovaných v 2. a 3. rade sa javí ako taktika ich právnej obhajoby v konaní, navrhnuť ich právnym zástupcom. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaná v 2. rade v rámci svojej výpovede síce uviedla, že sa osobne na adresu žalobcu nevyjadrovala v pozitívnom, ani v negatívnom slova zmysle, avšak v konečnom dôsledku nepoprela spoluprácu so svedkom M. a I. za účelom získania finančného vyrovnania od spoločnosti J. P. Getty. Odvolací súd taktiež vychádzal z výpovede svedka L. M. na pojednávaní konanom dňa 21.5.2019, ktorý v rámci výpovede uviedol, že so žalovanými v 2. až 4. rade komunikoval ohľadom predaja busty spoločnosti J. P. Getty, pričom cítil potrebu pomôcť žalovaným v 2. až 4. rade k dosiahnutiu určitého finančného vyrovnania. Pri komunikácii so spoločnosťami, ktoré sa podieľali na predaji diela spoločnosti J. P. Getty, ich zastupoval na základe dohody o spolupráci, ktorá mala viesť k zabezpečeniu slušného vyrovnania. Uviedol, že mali podpísanú dohodu, že ich žalovaný v 1. rade môže v tomto zastupovať. Na otázku právneho zástupcu žalobcu, či môže zmluvy s dedičmi predložiť súdu uviedol, že predpokladal, že tá zmluva je v spise, ale keď nie je v spise, tak ju môže určite vyhľadať a predložiť. Odvolací súd konštatuje, že takáto dohoda síce následne do spisu zo strany svedka, resp. žalovaného v 1. rade doložená nebola, avšak nikto zo strán sporu jej existenciu nenamietal, nerozporoval. Z uvedených skutočností má odvolací súd za preukázané, že žalovaní v 2. až 4. rade poverili žalovaného v 1. rade na zastupovanie v predmetnej veci, ktorý následne: 1. kontaktoval spoločnosť J. P. Getty Trust listom zo dňa 29.1.2016 a 2. udelil plnú moc Y. I. ako právnomu zástupcovi v predmetnej veci, ktorý následne kontaktoval p. F. F., právneho zástupcu spoločnosti J. P. Getty Trust listom zo dňa 8.9.2016, pričom obsah predmetných listov žalobca považoval za zasahujúci do jeho práva na ochranu osobnosti v zmysle ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. K otázke absencie pasívnej vecnej legitímácie odvolací súd mutatis mutandis poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.9.2013, sp. zn. 3 Cdo 228/2012, v zmysle ktorého: „Podľa § 853 Občianskeho zákonníka platí, že občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. V tomto ustanovení Občianskeho zákonníka je upravená analógia. Analógia legis (analógia zákona) sa používa ako forma aplikácie zákona vtedy, keď treba riešiť otázku, riešenie ktorej nie je síce v zákone upravené, ale ten istý zákon upravuje riešenie podobného prípadu. Vychádza sa pritom z predpokladu, že zákonodárca by podľa rovnakých zásad upravil aj daný prípad. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že právnym vzťahom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnostných právach fyzickej osoby (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) sú obsahom a účelom najbližšie právne vzťahy zodpovednosti za majetkovú ujmu (škodu) spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka).“ V zmysle ustanovenia § 420 ods. 2 prvej vety Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Odvolací súd dospel k záveru, že žalovaní v 2. až 4. rade použili žalovaného v 1. rade na komunikáciu s obchodnými partnermi žalobcu, za účelom dosiahnutia finančného zadostučinenia pre žalovaných v 2. až 4. rade. Žalovaný v 1. rade následne splnomocnil právneho zástupcu p. Y. I., pričom obsah namietanej komunikácie bol zo strany žalovaného v 1. rade odsúhlasovaný. Neskôr (v júli 2017) žalovaní v 2. a 3. rade priamo splnomocnili p. Y. I., aby ich v uvedenej

veci zastupoval. Na poslednú otázku právneho zástupcu žalobcu: „Nech svedok uvedie, či žalovaní v 2. a 3. rade akokoľvek nesúhlasili s obsahom tých listov?,“ odpovedal, že nehovorili o každej vete jednotlivo, ale nemali žiadne výhrady. Na základe dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie (predovšetkým z výpovedí, na ktoré odvolací súd poukázal v tomto bode rozsudku) mal odvolací súd za preukázané, že žalovaný v 1. rade a p. I. konali za žalovaných v 2. až 4. rade, ktorí boli s týmto konaním uzrobení. Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že v liste P. I. síce uviedol: „Uvádžam, že tento návrh je zo strany SOGA uskutočnený bez prejudikovania a pre pôvodných predávajúcich nie je záväzný.“ Takéto tvrdenie odvolací súd vyhodnotil tak, že žalovaní 2. až 4. rade síce neschválili konkrétnu dohodu, navrhovanú p. I., to však nič nemení na skutočnosti, že išlo o konanie v mene žalovaných v 2. až 4. rade. Na základe vyššie uvedených skutočností tak mal odvolací súd za preukázané, že žalovaní v 2. a 3. rade sú v konaní pasívne vecne legitimovaní a ich odvolacie námietky týkajúce sa absencie ich pasívnej vecnej legitimácie vyhodnotil ako nedôvodné.

5.11. V rámci súdneho konania pred súdom prvej inštancie strany sporu uvádzali tvrdenia týkajúce sa údajnej vedomosti, resp. nevedomosti žalobcu o tom, že ide o originál diela a nie o repliku diela, a to pred kúpou, resp. v čase kúpy diela; zároveň žalovaní poukazovali na to, že žalobca mal informovať žalovaného v 1. rade o tejto skutočnosti (svedok p. M. na pojednávaní dňa 21.5.2019 uviedol, že je to nepísané pravidlo), z čoho následne žalovaní odvodzovali svoje právo komunikovať ohľadom spravodlivého odškodnenia. Predmetné tvrdenia sú podrobne uvedené v rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že je irelevantné, či žalobca mal pochybnosti o originalite diela v čase jeho kúpy, nakoľko to boli predovšetkým žalovaní, ktorí mali vynaložiť všetko úsilie k tomu, aby ochránili svoje záujmy a predchádzali škodám na svojej strane. Odvolací súd sa zároveň nestotožnil s názorom žalovaných, že namietanú komunikáciu treba považovať za riadny výkon ich práv, nakoľko z ich vyjadrení nevyplýva, aké konkrétne práva, resp. nároky mali mať voči nadácii J. P. Getty Trust, ktorých sa voči nadácii snažili domáhať. Je potrebné konštatovať, že samotní žalovaní v 2. až 4. rade mali možnosť zvoliť zodpovednejší prístup pri zisťovaní pôvodu busty a jej následnom oceňovaní. Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu ani to, že žalovaný v 3. rade vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 29.5.2017 naznačil, že jeho otec zjavne mal vedomosť o originalite diela na základe vlastného pátrania, pričom mal šanón, do ktorého si ukladal poznámky s výsledkami svojho šetrenia, ktorý sa po jeho smrti stratil z domu. Zároveň skonštatoval, že otec sa od istého času správal neobvyčajne ohľadom busty, nikto sa jej nesmel dotknúť, čo sa predtým nestalo v prípade napr. starých obrazov. Z uvedených tvrdení možno dospieť k záveru, že žalovaný v 3. rade mal „podozrenie“, že busta by na základe otcom vykonaného šetrenia mohla byť hodnotným dielom. Ďalej vo svojom vyjadrení žalovaný v 3. rade poukázal na nezhody medzi ním a ostatnými spoludedičmi pri ustálení vyvolávacej ceny za bustu, nakoľko žalovaný v 3. rade navrhoval cenu vyššiu. Aj na základe tejto skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že zo strany žalovaných v 2. až 4. rade došlo k neobozretnému prístupu pri predaji busty. Súd prvej inštancie preto správne skonštatoval, že žalovaní v 2. až 4. rade pripisovali zodpovednosť za ich neúspešný predaj busty žalobcovi. Odvolací súd však na tomto mieste podotýka, že aj keď možno konštatovať pochybenie na strane žalovaných v ich postupoch pri predaji busty, predmetné skutočnosti v konečnom dôsledku nemajú vplyv na právnu vec ako takú, nakoľko tieto nie sú jej predmetom. Rovnako nie sú predmetom prejednávanej právnej veci ani skutočnosti týkajúce sa údajnej vedomosti, resp. nevedomosti žalobcu o originalite diela pred kúpou, resp. v čase kúpy diela, ako ani údajnej povinnosti žalobcu informovať žalovaného v 1. rade o tejto skutočnosti. Tieto totiž nie sú pre rozhodnutie vo veci samej žiadnym spôsobom relevantné, nakoľko predmetom prejednávanej právnej veci je, či obsah citovaných listov zasiahol, resp. bol objektívne spôsobilý zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu. Z uvedeného dôvodu považoval tieto námietky, ako na strane žalobcu, tak aj na strane žalovaných za irelevantné. K námietke žalovaných, že namietanú komunikáciu treba považovať za ich riadny výkon práv odvolací súd konštatuje, že síce nimi zvolený postup [že po (eventuálnom) uvedomení si vlastnej chyby sa rozhodli kontaktovať obchodných partnerov žalobcu] možno považovať za nie úplne správny, avšak ani táto skutočnosť nezakladá úspešnosť žaloby o ochranu osobnosti žalobcu, nakoľko takto zvolený postup nemá sám o sebe za následok to, že obsahom listov malo dôjsť k zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobcu.

5.12. Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že námietky týkajúce sa nadobudnutia busty boli predmetom právnej veci žalobcov: 1/ MUDr. F. N. (žalovaný v 3. rade v prejednávanej právnej veci) 2/ J. N. (žalovaná v 2. rade v prejednávanej právnej veci), obaja zastúpení Advokátska kancelária JUDr. Radomír Bžán s.r.o., 3/ C. T., zastúpený Mgr. Jiří Kučerom, advokátom, so sídlom Trnavská cesta č. 60, Bratislava, 4/ Ing. H. T., 5/ Michaela Maťo, proti žalovanému: I. L. (žalobca v prejednávanej právnej veci), o určenie neplatnosti právneho úkonu, vedenej na (v tom čase) Okresnom súde Bratislava I, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 14.11.2017, č. k. 18 C 85/2016-313 tak, že žalobu zamietol a priznal žalovanému

nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Predmetný rozsudok bol následne potvrdený Krajským súdom v Bratislave rozsudkom zo dňa 25.2.2020, č. k. 8 Co 239/2018-555, pričom dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol uznesením zo dňa 15.12.2022, sp. zn. 4 Cdo 126/2021.

5.13. Žalovaný v 3. rade v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie jeho návrh na dokazovanie výsluchom svedka prof. F. zamietol s odôvodnením, že nepovažuje jeho výpoveď za relevantnú vo vzťahu k predmetu sporu. Poukázal na to, že z dôvodu hospodárnosti súdu navrhol vypočutie svedka prof. F. cestou právnej pomoci pred príslušným súdom v Ríme, na ktorý však nedostal zo strany súdu žiadnu odpoveď. Odvolací súd podotýka, že s predmetným návrhom sa súd prvej inštancie vysporiadal v samotnom rozsudku v bode 40. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetný návrh žalovaného v 3. rade zamietol s poukazom na okolnosti, ku ktorým sa mal vyjadriť, keďže výpoveď nepovažoval za relevantnú vo vzťahu k predmetu sporu. Odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie stotožnil, nakoľko vypočutie svedka prof. F. by žiadnym spôsobom neprispelo k inému právnomu posúdeniu, resp. k objektívnemu objasneniu predmetnej veci. Žalovaný v 3. rade s odvolaní svoj návrh na vypočutie svedka prof. F. odôvodňoval tým, že „... len jeho prehlásenia môžu potvrdiť a vyvrátiť tvrdenia žalobcu, že v čase kúpy nemal vedomosť o tom, že sa jedná o originálne dielo W., čo je vlastne podstatou žaloby.“ Odvolací súd opakuje, že podstatou žaloby bol namietaný zásah do práva žalobcu na ochranu osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, nie skutočnosti týkajúce sa vedomosti žalobcu o vyššie uvedených tvrdeniach. Z uvedeného dôvodu je tak predmetná odvolacia námietka žalovaného v 3. rade nedôvodná.

5.14. Čo sa týka tvrdení žalobcu, že žalovaní mali naznačovať, že je skúseným „priekupníkom“ a podvodníkom, ktorý žalovaných uviedol do omylu, nakoľko žalovaný v 1. rade už raz označoval žalobcu za „priekupníka“, ktorý „jediný vedel“, a to verejne na svojej webovej stránke www.soga.sk <<http://www.soga.sk>>, odvolací súd podotýka, že uvedené taktiež žiadnym spôsobom nesúvisí s prejednanou právnou vecou. Predmetné výroky uvedené na webstránke žalovaného v 1. rade boli navyše predmetom osobitného súdneho konania, v ktorom (v tom čase) Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 4.4.2019, č. k. 18 C 118/2016-255, rozhodol tak, že žalovaný (Aukčná spoločnosť SOGA spol. s r.o.) je povinný do siedmych dní od právoplatnosti tohto rozsudku doručiť právnomu zástupcovi žalobcu písomné ospravedlnenie týkajúce sa zverejnenia predmetného stanoviska na webovej stránke www.soga.sk <<http://www.soga.sk>>, pričom tento rozsudok bol následne Krajským súdom v Bratislave rozsudkom zo dňa 28.9.2021, č. k. 16 Co 222/2019-352, zmenený v napadnutom vyhovujúcom výroku tak, že odvolací súd žalobu zamietol. Odvolací súd pre úplnosť poukazuje na bod 59. rozsudku zo dňa 28.9.2021, č. k. 16 Co 222/2019-352: „Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie, v súlade s odvolacou argumentáciou žalovaného dospel k záveru, že na spornú časť stanoviska žalovaného nemožno hľadieť ako na zasahujúcu do osobnostných práv žalobcu. Namietaný text z hľadiska obsahu vnímaného v celom kontexte zverejneného stanoviska, ani z hľadiska formy použitých výrazových prostriedkov neobsahuje nič, čo by bolo spôsobilé zasiahnuť do osobnosti žalobcu a znížiť jeho česť a narušiť jeho dobré meno.“

5.15. Pokiaľ ide o záver súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého spôsob prezentácie „mal vytvoriť predstavu existencie vážneho problému s vývozom busty“, odvolací súd konštatuje, že tento svoj záver súd prvej inštancie bližšie neodôvodnil. Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení k vývozu busty iba stručne poukázal na skutkové okolnosti súvisiace s vývozom busty, konkrétne na to, že Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky zrušilo povolenie na vývoz, pričom následne toto rozhodnutie bolo rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.11.2016 zrušené z dôvodu, že žalobca (ako kupec) v žiadosti o povolenie vývozu predmet vývozu riadne identifikoval, nezamlčal žiadne podstatné skutočnosti, pravosť diela nebola jednoznačne preukázaná napriek vyjadreniam znalcov oslovených žalobcom, v dôsledku čoho vývoz diela bol zlegalizovaný. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na list zo dňa 29.1.2016 adresovaný spoločnosti J. P. Getty Trust, v ktorom žalovaný v I. rade (okrem iného) poukázal na porušenie medzinárodných právnych noriem v súvislosti s vývozom busty do zahraničia, spochybňoval morálku žalobcu tvrdením, že vediac o skutočnej cene diela, konal v rozpore s dobrými mravmi, keď ju pred majiteľmi pri aukcii zamlčal. Ďalej iba konštatoval, že informácie, ktoré poskytli spoločnosti J. P. Getty Fund a Sotheby's boli prezentované spôsobom, ktorý mal vytvoriť predstavu existencie vážneho problému s vývozom busty, ktorý sa bude riešiť na rôznych úrovniach a ktorý svedčí o ilegálnom postupe žalobcu v súvislosti s nadobudnutím a vývozom busty. Odvolací súd podotýka, že z odôvodnenia súdu prvej inštancie tak žiadnym spôsobom nie je možné vyvodiť, v čom mal spočívať tvrdený zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcu, skutočnosťami uvádzanými v súvislosti s vývozom busty. Odvolací súd sa preto stotožnil s odvolacou námietkou žalovaného v 1. rade, že súd prvej inštancie iba uviedol, že spôsob prezentácie: „mal vytvoriť predstavu existencie vážneho

problému s vývozom busty“, pričom neurčil, ktoré z výrokov žalovaných takúto prezentáciu obsahujú. Odvolací súd pre úplnosť poukazuje aj na skutočnosť, že Krajský súd v Bratislave (ako, v tom čase správny súd) vo veci žalobcu, (ako žalobcu aj v tomto konaní) a Ministerstva kultúry Slovenskej republiky ako žalovaného, rozhodnutím zo dňa 23.11.2016, č. k. 2 S 293/2015-84 (právoplatné dňa 29.12.2016), zrušil rozhodnutie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK-2638/2015-110/12537, zo dňa 18.8.2015, ktorým minister zrušil právoplatné povolenie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, udelené žalobcovi na trvalý vývoz predmetu kultúrnej hodnoty z územia Slovenskej republiky. Proti citovanému rozhodnutiu podalo následne Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť, ktorú Najvyšší súd Slovenskej republiky (ako, v tom čase kasačný súd) rozhodnutím zo dňa 27.4.2018, sp. zn. 10 Sžk 27/2017, zamietol ako nedôvodnú, pričom sa stotožnil so závermi správneho súdu. Odvolací súd podotýka, že predmetné rozhodnutie správneho súdu bolo vydané dňa 23.11.2016, pričom list, na ktorý súd prvej inštancie pri argumentácii týkajúcej sa vývozu busty poukázal, bol zo dňa 29.1.2016, a teda pred vydaním rozhodnutia správneho súdu. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že žalobca k svojej žalobe priložil korešpondenciu (ktorej obsah namietal), ktorá bola z dátumov predchádzajúcim vydaniu rozhodnutia správneho súdu zo dňa 23.11.2016, č. k. 2 S 293/2015-84 (1. list, ktorým žalovaný v 1. rade kontaktoval nadáciu The J. Paul Getty Trust, ktorá Múzeum J. P. Getty spravuje, je zo dňa 29.1.2016 a 2. list p. I. adresovaného p. F. je zo dňa 8.9.2016). Až následne k vyjadreniu zo dňa 1.3.2018 žalobca priložil aj list p. I. adresovaný p. F. zo dňa 16.1.2017, teda po vydaní rozhodnutia správneho súdu zo dňa 23.11.2016, č. k. 2 S 293/2015-84. Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v sporovom konaní podľa C.s.p. je žalobca svoje tvrdenia povinný podoprieť dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu (čl. 8 C.s.p.). Žalobca bol tieto dôkazy povinný pripojiť už k samotnej žalobe, a to v zmysle § 132 ods. 3 C.s.p., podľa ktorého žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Žalobca tak mal list zo dňa 16.1.2017 priložiť už k žalobe, nie až vo vyjadrení zo dňa 1.3.2018. Bez ohľadu na uvedené odvolací súd dopĺňa nasledovné. V predmetnom liste p. I. uviedol: „Povolenie na vývoz bolo vydané na bustu: „...podľa L. D. W., od neznámeho talianskeho sochára...z času okolo roku 1880...“ (Originálny text: „...busta pápeža Pavla V. podľa L. D. W., od neznámeho talianskeho sochára... z obdobia okolo roku 1880...“). V prílohe kópia povolenia na export. Je mimoriadne závažné, že kupujúci, pán I. L., v súvislosti s vývozom zo Slovenskej republiky, disponoval dvomi posudkami, a to od významného odborníka zo Sotheb's pána Y. O., ako aj od experta na W. pána C. F., ktoré bez akýchkoľvek pochybností potvrdili L. D. W. ako autora busty. Vývoz sa tak uskutočnil s plnou vedomosťou o tom, že chýba príslušné povolenie! Kto všetko mal na týchto pochybných postupoch podiel ešte ostáva na objasnenie. Ako však bolo opísané, Váš klient ako jedna najvýznamnejších a najkompetentnejších umeleckých inštitúcií na svete mal pri riadnom audite zaznamenať tak rozpor zmluvnej transakcie s dobrými mravmi, ako aj skutočnosť, vývoz bol zakázaný. Odvolávanie sa na dobrú vieru je preto vylúčené.“ Z uvedeného síce možno konštatovať, že p. I. uvádza skutočnosti v rozpore s rozhodnutím správneho súdu zo dňa 23.11.2016, č. k. 2 S 293/2015-84, avšak je potrebné poukázať na výpoveď p. I. na pojednávaní dňa 5.3.2019, keď na otázku právneho zástupcu žalobcu: „... či v čase, keď písal list v januári 2017 vedel, že zrušujúce rozhodnutie ministra ohľadom povolenia bolo žalobcom napadnuté na súde a prípadne či vedel, že v tom čase už bolo aj právoplatne rozhodnuté KS BA?“ odpovedal, že o predmetnom rozhodnutí sa dozvedel až potom, pričom to vedel na základe rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave a nevie, kedy ho dostal. Ďalej uviedol, že rozhodnutie mal mať z médií, z internetu. Samotný obsah listu konzultoval so žalovaným v 1. rade, so žalovanými v 2. a 3. rade ho nekonzultoval (Zápisnica o pojednávaní zo dňa 5.3.2019, č. l. 438). Odvolací súd konštatuje, že vzhľadom na dátum vydania (23.11.2016) a právoplatnosti (29.12.2016) predmetného rozhodnutia a dátum citovaného listu (16.1.2017) mohlo dôjsť k situácii, že p. I. ešte nemal vedomosť o vydanom rozhodnutí správneho súdu. I keď žalovaný v 1. rade už musel mať vedomosť o predmetnom rozhodnutí, nemožno dospieť k záveru, že túto skutočnosť p. I. zamlčal, nakoľko zo Zápisnice o pojednávaní zo dňa 5.3.2019 nie je zrejmé, v akom rozsahu bol obsah predmetného listu so žalovaným v 1. rade konzultovaný. Ďalej odvolací súd uvádza, že z vyššie uvedenej citácie nemožno dospieť k záveru, že namietaný obsah listu mal smerovať priamo voči osobe žalobcu. V liste p. I. výslovne uviedol: „Kto všetko mal na týchto pochybných postupoch podiel ešte ostáva na objasnenie.“ Odvolací súd podotýka, že citovanú vetu je potrebné vnímať vo súvislosti s celým textom listu, resp. v jeho kontexte. V celkovom kontexte obsahu citácie tak nemožno dospieť k záveru, že p. I. uviedol, že vývoz busty mal byť problematický práve konaním žalobcu, nakoľko sa v liste výslovne uvádza, že ostáva na objasnenie, kto všetko mal na týchto pochybných postupoch podiel. Z obsahu listu teda nevyplýva, že predmetné skutočnosti sa majú týkať osoby žalobcu. Čo sa týka výroku: „Je mimoriadne závažné, že kupujúci, pán I. L., v súvislosti s vývozom zo Slovenskej republiky,

disponoval dvomi posudkami, a to od významného odborníka zo Sotheb/s pána Y. O., ako aj od experta na W. pána C. F., ktoré bez akýchkoľvek pochybností potvrdili L. D. W. ako autora busty. Vývoz sa tak uskutočnil s plnou vedomosťou o tom, že chýba príslušné povolenie!“, tak odvolací súd dospel k záveru, že predmetný výrok v kontexte celého listu nebol spôsobilý zasiahnuť a ani ohroziť právo žalobcu na ochranu osobnosti, pretože (ako už odvolací súd uviedol), obsah listu nebol spôsobilý vytvoriť negatívny obraz o žalobcovi tak, ako to žalobca v konaní namietal.

5.16. Odvolací súd uvádza, že celkovo z obsahu listov predložených žalobcom mal za jednoznačne preukázané, že tieto neboli schopné žiadnym spôsobom zasiahnuť do cti a dôstojnosti žalobcu, a teda ani do jeho práva na ochranu osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobca vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 5.6.2018 dôvodil, že vo vyššie citovaných listoch sa žalovaní veľmi pejoratívne vyjadrovali k jeho osobe. Odvolací súd poukazuje na vyššie citované časti predmetných listov a podotýka, že v žiadnom prípade nemožno konštatovať pejoratívnosť vo vyjadrovaní na adresu žalobcu. Konkrétne v liste zo dňa 29.1.2016 žalovaný v 1. rade kontaktoval nadáciu The J. Paul Getty Trust, v ktorom sa síce uvádza, že žalobca mal porušiť zásadu bonos mores, v úvode listu však žalovaný v 1. rade konštatuje: „Keď sa nám busta dostala do rúk, nemali sme k dispozícii absolútne žiadne informácie o nej, nakoľko pozostalí nemali o pôvode busty od W. žiadnu vedomosť. Naša aukčná spoločnosť urobil všetko pre zistenie umeleckej kvality tejto busty ako aj pre potvrdenie jej pôvodu. Naša aukčná spoločnosť však nemohla so žiadnou mierou istoty určiť, že túto bustu je možné prisúdiť slávnemu renesančnému sochárovi L. D. W. (1598 - 1680).“ Následne žalovaný v 1. rade v liste uviedol: „V dôsledku týchto nejasností bola busta predaná iba za 26.880 EUR (namiesto za milióny, ktoré bola hodná) za pochybných okolností kupujúcemu, ktorého konanie je do určitej miery podozrivé. Na základe priebehu nasledujúceho predaja busty trustu J. Paul Getty Trust sa môžeme len domýšľať, že kupujúci mal informácie o tejto buste, ktoré neposkytol nášmu aukčnému domu, v dôsledku čoho dediči a náš aukčný dom utrpeli značné straty. Ide o jednoznačne porušenie zásady contra bonos mores, ktorá je súčasťou medzinárodného práva a právneho poriadku viacerých iných jurisdikcií. ... dediči sú pripravení podať žalobu na príslušnom slovenskom súde voči kupujúcemu, ktorou napadnú platnosť kúpnej zmluvy a zodpovedajúceho pochybného vlastníckeho práva;“. Zo štylizácie tvrdenia žalovaného v 1. rade: „... sa môžeme len domýšľať, že kupujúci mal informácie o tejto buste, ktoré neposkytol nášmu aukčnému domu ...“ je podľa odvolacieho súdu zrejmé, že sa jednalo o hodnotiaci úsudok a nie skutkové tvrdenie. Čo sa týka vyjadrenia žalovaného v 1. rade, že žalobca mal porušiť zásadu bonos mores, uvedené je potrebné vnímať v nadväznosti na predchádzajúcu vetu, v ktorej žalovaný v 1. rade vyjadril spomínaný hodnotiaci úsudok, a teda že k porušeniu zásady bonos mores zo strany žalobcu by došlo v prípade preukázania nepravdivého skutkového tvrdenia. V žiadnom prípade však z takejto štylizácie nemožno konštatovať pejoratívnosť citovaných vyjadrení. Rovnako nemohlo do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť ani informovanie J. P. Getty o skutočnosti, že žalovaní v 2. až 4. rade zamýšľajú podať žalobu na príslušný súd o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ako ani následné informovanie o tom, že žaloba na príslušný súd už bola podaná (list adresovaný p. F. od p. I. zo dňa 8.9.2016), nakoľko ide iba o informovanie o (zamýšľaných) právnych krokoch žalovaných v 2. až 4. rade. Odvolací súd konštatuje, že následne sa v liste p. I. zo dňa 16.1.2017 adresovaný p. F. uvádza: „Ako viete, na súde v Bratislave je podaná žaloba ohľadne zrušenia predaja busty. V dôsledku rozdielu medzi zaplatenou kúpnu cenou a skutočnou hodnotu umeleckého diela, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi, tento obchod z roku 2014 neobstojí.“ Odvolací súd konštatuje, že nejde o vyjadrenie, ktoré by mohlo vyvolať pochybnosti o osobe žalobcu, znížiť jeho česť, vážnosť a dôstojnosť v očiach jeho obchodného partnera. Taktiež nemožno konštatovať pejoratívnosť citovaného vyjadrenia.

5.17. Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu ani to, že v liste zo dňa 29.1.2016 adresovanom J. P. Getty Trust žalovaný v 1. rade uvádza nasledovné: „J. Paul Getty Trust mal prístup k nášmu katalógu aukcie z 23. septembra 2014. Riadne vykonanou previerkou bolo možné objaviť katalóg aukcie a jeho obsah. Z katalógu jasne vyplýva, že busta sa odhadovala byť kópiou z približne roku 1880. Busta bola ponúknutá za vyvolávaciu cenu 24.000 EUR. Trustu J. Paul Getty Trust bola oznámená kúpa za celkovú cenu 26.880 EUR.“ Následne v liste (adresovaný p. F.) p. I. zo dňa 8.9.2016 uvádza: „Pri nadobúdaní busty Getty vedel alebo s odkazom na zdroje musel vedieť, že (3) kúpu zo strany pána L. za 24.000 € môžu sudy zneplatniť v dôsledku morálnych Štandardov alebo zodpovedajúcich právnych pravidiel (kľúčové slovo „laesio enormis“), (4) povolenie na vývoz znelo iba kópiu z obdobia okolo roku 1880 od W. [sic] a nie na originál od W.; vývoz zo slovenskej republiky preto nebol zákonný.“ Aj na základe takto uvádzanej štylizácie odvolací súd dospel k záveru, že predmetné listy neboli spôsobilé vyvolať pochybnosti obchodného partnera žalobcu o osobe žalobcu.

5.18. Žalobca v konaní namietal, že žalovaní v komunikácii s Getty napísali, že je voči nemu vedené trestné stíhanie, pretože nemá platnú obchodnú licenciu a že je vlastne podvodník a že už pred

predajom mal informácie, ktoré potvrdzovali autenticitu alebo pravosť busty. Žalobca vo svojej žalobe žiadal, aby obsahom ním navrhovaného ospravedlnenia bolo, že predmetné trestné konanie sa netýka osoby žalobcu. Odvolací súd konštatuje, že v žiadnom z listov sa neuvádza, že by voči osobe žalobcu bolo vedené trestné konanie. Odvolací súd na tomto mieste poukazuje, že v liste zo dňa 29.1.2016 žalovaného v 1. rade adresovaný nadácii The J. Paul Getty Trust, ktorý žalobca ako dôkaz priložil k svojej žalobe, sa uvádza: „Slovenská republika medzitým zrušila povolenie na vývoz a začala trestné konanie za účelom preskúmania udelenia povolenia na vývoz pre Pápeža Pavla V. [sic];“ a zároveň v liste zo dňa 8.9.2016 p. I. adresovaného p. F., tiež priložený k žalobe ako dôkaz, sa uvádza: „Prebieha trestné konanie voči úradníkom, ktorí sú zodpovední za vydanie povolenia na vývoz a za vykonanie vývozu.“ Z citovaných častí listov je tak zrejmé, že žalovaný v 1. rade a jeho právny zástupca netvrdili, že predmetné trestné konanie sa vedie voči osobe žalobcu. Žalobca zároveň ničím nepreukázal ani to, že žalovaný v 1. rade, resp. p. I. mali tvrdiť, že žalobca nemá platnú obchodnú licenciu. Išlo iba o jeho ničím nepodložené tvrdenie.

5.19. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nešpecifikoval, ktoré konkrétne výroky obsiahnuté v dotknutých listoch mali zasiahnuť do práva žalobcu na ochranu osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z toho dôvodu sa odvolací súd stotožnil s odvolacou námietkou žalovaných v 2. a 3. rade, že z odôvodnenia rozsudku nemožno vyvodiť, na základe čoho súd posúdil jednotlivé výroky obsiahnuté v predmetnej písomnej komunikácii vo vzťahu k jednotlivým žalovaným, keďže neobsahuje žiadne posúdenie obsahu predmetnej písomnej komunikácie, t. j. jednotlivých výrokov, ktoré mali zasiahnuť do práva žalobcu na ochranu osobnosti. Odôvodnenie napadnutého rozsudku neobsahuje nijaké vysvetlenie myšlienkových postupov súdu, ako a ktoré konkrétne vyjadrenie, v ktorom konkrétnom liste, a akým spôsobom malo, resp. mohlo zasiahnuť do práva žalobcu na ochranu osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Taktiež sa odvolací súd stotožnil s odvolacou námietkou žalovaných v 2. a 3. rade, že prevažnú väčšinu obsahu rozsudku tvorí opis priebehu sporu a skutkového stavu, citovanie právnych predpisov a všeobecne známe právne vety, bežne uvádzané aj v iných podobných rozhodnutiach a nie aplikácia určitej právnej normy na konkrétny zistený skutkový stav.

5.20. Zhodnotiac všetky dôkazy nachádzajúce sa v spise, výpovede strán sporu, výpoveď svedka Y. D., odvolací súd dospel k právnomu záveru, že obsah predmetnej korešpondencie žiadnym spôsobom nebol objektívne spôsobilý zasiahnuť do práva žalobcu na ochranu osobnosti. Odvolací súd uvádza, že sporné tvrdenia uvádzané v predmetných listoch v kontexte celkového obsahu toho ktorého listu nie sú objektívne spôsobilé navodiť žiadny negatívny dojem o žalobcovi. Nespôsobujú a ani nevyvolávajú pochybnosti o dôveryhodnosti, či občianskej cti žalobcu; ipso facto sú tak, so zreteľom na konkrétne okolnosti prejednávanej veci, nespôsobilé prívodiť žalobcovi ujmu na jeho osobnostných právach. Predmetné listy neobsahovali žiadne difamujúce, urážlivé, dehonestujúce tvrdenia, či hodnotiace úsudky, ktorých úmyslom bolo znevážiť či uraziť žalobcu. Z uvedených dôvodov sa tak odvolací súd nemohol stotožniť s tvrdením žalobcu, že už samotná forma, ktorú žalovaní zvolili (písomné listy obchodným partnerom žalobcu, z ktorých žalobca vychádza ako podvodník) má smerovať k difamácii žalobcu.

5.21. Nad rámec uvedeného je treba poukázať na skutočnosť, že zo žalobcom priloženej komunikácie je zrejmé, že J. P. Getty Trust nepovažovala tvrdenia uvádzané zo strany žalovaného v 1. rade a p. I. za znepokojivé a je zrejmé, že namietané vyjadrenia žiadnym spôsobom neovplyvnili postoj J. P. Getty Trust voči žalobcovi ako obchodnému partnerovi. Odvolací súd poukazuje na odpoveď nadácie J. P. Getty Trust zo dňa 24.3.2016, v ktorej výslovne uviedla: „... nemáme za to, že by voči nášmu klientovi existoval akýkoľvek nárok. Trust J. Paul Getty Trust nadobudol riadne a platné vlastnícke právo a nemá žiaden dôvod pochybovať o platnosti transakcie, ktorú uzavrel.“ Odvolací súd tiež poukazuje na list p. F. (právny zástupca J. P. Getty Trust) adresovaného právnomu zástupcovi žalobcu zo dňa 9.1.2017, v ktorom sa v závere listu uvádza: „Vzhľadom na to, že nedošlo k špecifikovaniu žiadnych nárokov, Getty nevidel žiaden dôvod, aby sa čímkoľvek z toho ďalej so spoločnosťou SOGA a/alebo dedičmi zaoberal a záležitosti sme sa odvtedy nijako nevenovali. Ak mi k tomu klient udelí súhlas a dopočujem sa niečo nové, poskytnem Vám aktuálne informácie; o to isté zdvorilo žiadam aj Vás čo sa týka vývoja sporu v Bratislave.“ Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že skutočnosti uvádzané zo strany žalovaného v 1. rade a p. I. žiadnym spôsobom nezasiahli a ani neboli spôsobilé zasiahnuť do jeho občianskej cti, vážnosti, dôstojnosti či dôveryhodnosti ako obchodného partnera J. P. Getty Trust. Odvolací súd sa tak stotožnil s odvolacou námietkou žalovaných v 2. a 3. rade, že samotný J. P. Getty Trust namietanú komunikáciu nepovažoval za znepokojivú.

5.22. Odvolací súd zároveň pripomína, že pre splnenie podmienok ochrany poskytovanej podľa § 13 Občianskeho zákonníka je potrebné tiež splnenie podmienky príčinnej súvislosti medzi konaním

neoprávnene zasahujúceho subjektu a vzniknutou nemajetkovou ujmom. O vzťah príčinnej súvislosti medzi neoprávneným zásahom objektívne spôsobilým negatívne zasiahnuť do niektorej z hodnôt tvoriacich fyzickú a morálnu integritu osobnosti a vznikom jej nemajetkovej ujmy spočívajúcej v porušení alebo aspoň ohrození chránených osobnostných práv ide vtedy, ak ujma je dôsledkom zásahu. Treba dodať, že povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania predpokladov vzniku zodpovednosti za zásah do osobnostných práv spočíva na osobe tvrdiacej zásah do jej osobnostných práv. Žalobca však ničím nepreukázal ani samotný vznik tvrdenej ujmy. Za zásah do žalobcovho práva na ochranu osobnosti nemožno považovať ani skutočnosť, že žalobca mal pred citovanou korešpondenciou s Y. O. (vedúcim oddelenia Sotheby's a človekom, ktorý sa zapodieval predajom busty), priateľský vzťah do takej miery, že niekoľko týždňov po predaji Getty v lete 2015 ho pozval aj s jeho manželkou do rodinného domu na juhu Francúzska, ktorý však mal následne na základe predmetných skutočností ochladnúť, a následne so spoločnosťou Sotheby's komunikoval už len prostredníctvom vedúcej právneho oddelenia spoločnosti Sotheby's. Toto tvrdenie zároveň ani žiadnym spôsobom nepreukazuje zhoršenie obchodných vzťahov medzi žalobcom a spoločnosťou Sotheby's ako takou, ako ani to, že by takéto (eventuálne) zhoršenie obchodných vzťahov nastalo v dôsledku konania žalovaných.

5.23. Odvolací súd uzavrel, že namietanými tvrdeniami v predmetnej komunikácii nedošlo k porušeniu práva žalobcu na ochranu osobnosti v zmysle ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, a preto rozsudok vo výrokoch I. a II. zmenil tak, že žalobu zamietol. Z týchto dôvodov sa odvolací súd nezaoberal odvolacími námietkami žalovaných v 2. a 3. rade, v zmysle ktorých výroky rozsudku mali byť vadné, neurčité a materiálne nevykonateľné (bod B.4. odvolania žalovaných v 2. a 3. rade), nakoľko by to nemalo vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej.

5.24. Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 16.11.2020 namietal, že žalovaný v 1. rade v rámci odvolacieho konania poukazuje na skutočnosti, na ktoré mohol poukázať už počas súdneho konania, avšak tak bez primeraného dôvodu neurobil, pričom podľa žalobcu žalovaný v 1. rade predkladá súdu argumenty, ktoré možno nazvať novotami. Svoje tvrdenie však žiadnym spôsobom neodôvodnil a ani neuviedol, ktoré konkrétne skutočnosti, na ktoré žalovaný v 1. rade poukazoval, majú byť podľa názoru žalobcu novotami. Odvolací súd však žiadne z tvrdení uvádzaných žalovaným v 1. rade nevyhodnotil ako novoty v zmysle ustanovenia § 366, v spojení s ustanovením § 373 ods. C.s.p. Práve naopak, novoty v odvolacom konaní uvádzal samotný žalobca, a to vo svojom vyjadrení zo dňa 19.3.2020 v bodoch 12 a nasl. V predmetnom vyjadrení uvádzal, že spôsob zastúpenia medzi žalovanými upravuje mandátna zmluva zakotvená v § 566 a nasl. Obchodného zákonníka a následne podrobne poukazoval na právnu úpravu týkajúcu sa inštitútu mandátnej zmluvy. Z obsahu vyjadrenia odvolaciemu súdu vyplýva, že vzťah medzi žalovanými prirovnával k, resp. považoval za záväzkový vzťah vyplývajúci z mandátnej zmluvy. Odvolací súd podotýka, že toto tvrdenie žalobca počas súdneho konania pred súdom prvej inštancie neuvádzal. Uviedol ho až vo svojom vyjadrení zo dňa 19.3.2020. Z uvedených dôvodov ich odvolací súd považoval za novoty v odvolacom konaní, a preto sa nimi vôbec nezaoberal.

6. Odvolacie dôvody vyplývajúce z ustanovenia § 365 ods. I písm. f/ a h/ C.s.p., keď súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec nesprávne právne posúdil, sú dané a privodili žalovaným úspech v odvolacom konaní. Súd prvej inštancie pochybil, keď stručne konštatoval, že obsah korešpondencie mal zasiahnuť do práva žalobcu na ochranu osobnosti, pričom neuviedol, ktoré konkrétne časti (výroky) korešpondencie mali do predmetných práv zasiahnuť a akým spôsobom. Taktiež postupoval nesprávne, keď neporovnal obsah korešpondencie s tvrdeniami namietanými žalobcom, konkrétne tvrdenia žalobcu, že žalovaní mali uvádzať, že trestné konanie je vedené voči jeho osobe a že žalobca nemá platnú obchodnú licenciu, ktoré nezodpovedali obsahu korešpondencie. Odvolací dôvod vyplývajúci z ustanovenia § 365 ods. I písm. d/ C.s.p. nie je daný, odvolací súd nezistil, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

7. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a II., ktorými súd žalobe vo vzťahu k žalovaným vyhovel, zmenil a žalobu vo vzťahu k žalovaným ako nedôvodnú zamietol (§ 388 C.s.p.).

8. Pozornosti odvolacieho súdu neunikla ani skutočnosť, že súd prvej inštancie opomenul zastaviť súdne konanie voči žalovanej v 4. rade v zmysle § 63 C.s.p.. Odvolací súd konštatuje, že ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie

zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať (§ 63 ods. 1 C.s.p.). Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení (bod 22. rozsudku) správne skonštatoval, že predmetom sporu je zodpovednostné právo viažuce sa k osobe žalovanej v 4. rade a z toho dôvodu z neho vyplývajúce povinnosti nie sú spôsobilé prechodu na dedičov. V zmysle dikcie ustanovenia § 63 ods. 1 C.s.p. mal však rozhodnúť o zastavení konania voči žalovanej v 4. rade, čo opomenul, preto tak vo svojom rozhodnutí urobil odvolací súd a vo výroku II. tohto rozsudku rozhodol tak, že konanie voči žalovanej v 4. rade zastavil (§ 63 ods. 1 C.s.p.).

9. Vzhľadom na rozhodnutie odvolacieho súdu predmetným rozsudkom žalovaní zostali úspešní v celom rozsahu v konaní pred súdom prvej inštancie, a tak nadväzne na ustanovenie § 255 ods. I, § 262 ods. I, § 396 ods. 2 C.s.p. odvolací súd rozhodol tak, že žalovaným v 1., 2. a 3. rade, každému, priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, ktorí majú v konaní postavenie samostatných spoločníkov podľa § 76 C.s.p. Nakoľko odvolací súd zmenil výrok o trovách, nepovažoval za potrebné sa bližšie zaoberať odvolacími námietkami žalovaných v 2. a 3. rade, týkajúcimi sa rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania. V odvolacom konaní mali žalovaní v celom rozsahu úspech, a tak žalovaným v 1., 2. a 3. rade, každému, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % (§ 255 ods. I, § 262 ods. I, § 396 ods. I, § 76 C.s.p.). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa ustanovenia § 262 ods. 2 C.s.p.

10. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 393 ods. 2 veta druhá C.s.p. v spojení s § 3 ods. 10 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).